

JUSTITS MINISTERIET

Konkursrådet

Dato: 27. marts 2025
Sagsbeh: Adam Fusing
Schuppenhauer Clausen
Sagsnr.: 2025-02791
Dok.: 3654234

Konkursrådets udtalelse om tiltag for at forebygge, at insolvensbehandlingssystemet misbruges i forbindelse med økonomisk kriminalitet

1. Indledning

Dokumentarserien ”Den sorte svane”, der blev offentliggjort den 28. maj 2024, afslører flere bekymrende forhold, herunder at skifteretternes praksis for udpegning af kurator i forbindelse med konkursbegæringer, som indleveres af skyldneren (egenbegæringer), indebærer en misbrugsrisiko i forhold til at kunne dække over hvidvask eller anden kriminalitet.

Dokumentarserien viser desuden, at der kan være risiko for, at gældssaneringsreglerne misbruges, således at fiktiv gæld indgår i vurderingen af, om betingelserne for gældssanering for skyldneren er opfyldt.

Derudover har dokumentarserien givet anledning til at overveje, om forudsætningerne for Konkursrådets anbefalinger af juni 2018 har ændret sig i forhold til, hvornår skifteretten skal udnævne en likvidator for et selskab under tvangsopløsning, og hvornår skifteretten skal tage selskabet under konkursbehandling.

1.1. Konkursrådets kommissorium

Justitsministeriet har på baggrund af de forhold, som er beskrevet i pkt. 1, ved brev af 9. september 2024 anmodet Konkursrådet om en udtalelse.

Justitsministeriet har herunder anmodet Konkursrådet om at overveje, hvordan reglerne om udpegning af kurator i forbindelse med egenbegæringer kan ændres, således at risikoen for, at der udpeges en inhabil kurator, bliver mindsket, og om det i den forbindelse vil være hensigtsmæssigt at ændre reglerne om kreditorernes inddragelse i

Slotsholmsgade 10
1216 København K

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

udpegning af kurator og reglerne om beskikkelse af rekonstruktører, herunder under forebyggende rekonstruktion.

Derudover er Konkursrådet blevet anmodet om at overveje, hvorvidt der er behov for at styrke konkurslovens regler om gældssanering, f.eks. ved at skifteretten eller dennes medhjælper fremover vil kunne afvise et anmeldt krav, uagtet at kravet ikke bestrides af skyldneren, og hvordan en sådan eventuel styrkelse af reglerne kan udformes.

Justitsministeriet har endvidere anmodet Konkursrådet om at overveje, om der er sket ændringer i forudsætningerne for de anbefalinger vedrørende tvangsopløsning, som fremgår af rådets udtalelse af 12. juni 2018, jf. nærmere om denne udtalelse i pkt. 1.4.1, og på den baggrund foretage et opdateret skøn over de økonomiske konsekvenser ved anbefalingerne. Justitsministeriet har i forlængelse heraf anmodet Konkursrådet om at overveje, om der kan peges på andre relevante ændringer med henblik på at imødekomme den samfundsmæssige interesse i at sikre, at der i relevant omfang foretages nærmere undersøgelser af et selskab, som Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse.

Endelig har Justitsministeriet anmodet Konkursrådet om så vidt muligt at udarbejde et lovudkast, hvis rådet vurderer, at der er behov for justeringer af reglerne.

1.2. Konkursrådets sammensætning

Konkursrådet havde ved afgivelse af denne udtalelse følgende sammensætning:

- Professor, dr.jur. Ulrik Rammeskov Bang-Pedersen, Københavns Universitet (formand)
- Professor, ph.d. Kim Sommer Jensen, Aarhus Universitet
- Advokat Kristian Dalsgaard, Advokatrådet
- Advokat Michala Roepstorff, Danske Advokater
- Dommer Ina Iwersen, Den Danske Dommerforening
- Retsassessor Preben Veng, Dommerfuldmægtigforeningen
- Statsautoriseret revisor Elan Schapiro, FSR – Danske Revisorer
- Kontorchef Annemette Ottosen, Skatteministeriet
- Vicestatsadvokat Sirin Duran Sinding, Rigsadvokaten
- Chefrådgiver Rikke Stenild Hansen, Erhvervsministeriet
- Fungerende kontorchef Troels Sten Nielsen, Justitsministeriet

Som sekretær for Konkursrådet har fungeret specialkonsulent Adam Fussing Schuppenhauer Clausen.

1.3. Konkursrådets arbejde

Konkursrådet indledte arbejdet med udtalelsen i september 2024.

Konkursrådet har behandlet udtalelsen på fem møder.

Konkursrådet afgiver hermed udtalelse om tiltag for at forebygge, at insolvensbehandlingssystemet misbruges i forbindelse med økonomisk kriminalitet.

Udtalelsen er afgivet enstemmigt.

1.4. Tidligere udtalelser af relevans

1.4.1. Konkursrådets udtalelse af 12. juni 2018 om overgangen fra tvangsopløsning til konkurs

Konkursrådet afgav den 12. juni 2018 udtalelse om overgangen fra tvangsopløsning til konkurs.

Konkursrådet udtalte, at skifteretterne har en uens praksis i forhold til anvendelse af muligheden for at opløse et selskab uden udnævnelse af en likvidator eller kurator.

Derudover udtalte Konkursrådet, at det efter rådets opfattelse var nødvendigt at indføre regler for, hvornår skifteretten skal udnævne en likvidator med henblik på yderligere undersøgelser af, om et selskab under tvangsopløsning er insolvent, og hvornår skifteretten skal tage selskabet under konkursbehandling.

Konkursrådet udtalte endvidere, at den samfundsmæssige interesse i, at der foretages nærmere undersøgelser af et selskab, som Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse, efter Konkursrådets opfattelse taler for, at tvangsopløsning af et selskab enten skal føre til, at der udnævnes en likvidator, eller at selskabet tages under konkursbehandling.

I udtalelsen foreslog Konkursrådet bl.a., at det ikke længere skal være muligt at opløse et selskab, som Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten

om at tvangsopløse, uden udlevering til nogen behandlingsform efter en analogi af konkurslovens § 143.

Konkursrådets udtalte, at muligheden for at opløse et selskab efter en analogi af konkurslovens § 143 indebærer en række uhensigtsmæssigheder, herunder at det ikke undersøges, om der er disponeret ulovligt i selskabet, om selskabet er insolvent, om der er grundlag for at indlede en sag om konkurskarantæne mod ledelsen, og om der er grundlag for en politimæssig efterforskning.

Konkursrådet udtalte endvidere, at fremgangsmåden medfører risiko for, at det ikke undersøges, om der måtte være aktiver i selskabet, herunder i form af lån til kapitalejerne, og at der herved består en risiko for, at eventuelle ulovlige lån ikke opdages til skattemyndighederne og kreditorers ulempe.

I den forbindelse anførte Konkursrådet, at fremgangsmåden medfører risiko for, at det ikke afklares, hvorvidt selskabet kan have drevet afgiftspligtig virksomhed uden at registrere dette.

Konkursrådet anførte endelig, at skifteretternes uens praksis på området efter rådets vurdering indbyder til ”forumshopping” med henblik på at undgå, at selskabet undersøges nærmere af en likvidator eller kurator.

1.5. Indhold

I pkt. 2 beskriver Konkursrådet gældende ret, herunder konkurslovens regler om udpegning, valg og afsættelse af kurator, kuratorhabilitet samt reglerne om tvangsopløsning.

I pkt. 3 gengives hovedpunkter fra høringssvar fra Domstolsstyrelsen af 16. oktober 2024, som er indhentet til brug for Konkursrådets arbejde med udtalelsen.

I pkt. 4 fremgår Konkursrådets overvejelser.

I pkt. 5 fremgår Konkursrådets lovudkast med bemærkninger.

1.6. Økonomiske konsekvenser af Konkursrådets forslag

Domstolsstyrelsen har i høringssvar af 16. oktober 2024 til brug for Konkursrådets udarbejdelse af nærværende udtalelse foretaget et opdateret skøn over merudgifterne forbundet med Konkursrådets forslag fremsat i rådets udtalelse af 12. juni 2018 og fremsat i nærværende udtalelse i

revideret form som model A, jf. nærmere herom i pkt. 4.5, at det ikke skal være muligt at tvangsopløse et selskab, uden at en likvidator eller en kurator har undersøgt selskabets forhold. Domstolsstyrelsen skønner, at forslaget vil medføre en årlig merudgift på 42,0 mio. kr., hvoraf ca. 20 mio. kr. udgøres af udgifter vedrørende konkurskarantænesager. Der henvises til pkt. 3 for nærmere.

Det er efter Konkursrådets opfattelse kun muligt at give et overordnet skøn over de økonomiske konsekvenser af Konkursrådets to forslag vedrørende ændring af reglerne om tvangsopløsning, som er nærmere beskrevet i pkt. 4.5 som model A og B. Konkursrådet har således ikke mulighed for mere præcist at beregne de økonomiske effekter af de to forslag. Konkursrådets vurderer, at den foreslåede model B, der under nærmere omstændigheder giver mulighed for at undlade at udnævne en likvidator, vil medføre færre omkostninger end den foreslåede model A, der ikke giver mulighed for at undlade at udnævne en likvidator. Konkursrådet finder det vanskeligt at skønne over, hvor meget lavere omkostningerne forbundet med model B vil være i forhold til model A, da det beror på, i hvilket omfang skifteretten vil træffe bestemmelse om, at et selskab kan opløses uden at udnævne en likvidator. Der vil efter Konkursrådets umiddelbare vurdering være tale om en mindre besparelse, da det må forventes, at der i de fleste tilfælde ikke vil være grundlag for at undlade at udnævne en likvidator efter model B.

Konkursrådets øvrige forslag forventes ikke at være forbundet med merudgifter for statskassen af betydning.

Konkursrådets forslag om, at en person, der vil udpeges eller beskikkes som kurator, skifterettens medhjælper, rekonstruktør eller tillidsmand, skal afgive en erklæring til skifteretten om, hvorvidt vedkommende – eller andre i samme firma, hvis rådgivningen indebærer afsmitning – senere end et år før fristdagen har ydet rådgivning til skyldneren eller dennes nærtstående og i bekræftende fald kort skriftligt redegøre for arbejdets karakter og tidsmæssige omfang, jf. lovudkastets § 1, nr. 10, og bemærkninger dertil, vurderes at ville medføre merudgifter for de omfattede personer. Konkursrådet vurderer, at det primært vil være advokater i større advokatvirksomheder, der – som følge af risikoen for afsmitning – vil skulle bruge tid på at undersøge, om andre advokater i samme virksomhed har ydet rådgivning til skyldneren eller dennes nærtstående senere end et år før fristdagen. Der vil efter Konkursrådets vurdering været tale om en type undersøgelse, der kan sammenlignes med den afdækning af mulige interessekonflikter, som advokater er pålagt at udføre efter de advokatetiske

regler, idet den undersøgelse, der vil skulle foretages i medfør af forslaget, dog i flere tilfælde vil have en mere omfattende karakter. Konkursrådet vurderer imidlertid, at der ikke vil være tale om merudgifter af en sådan væsentlighed, at ulempen ved merudgifterne overstiger fordelene ved forslaget.

2. Gældende ret

2.1. Udpegning og valg af kurator

Reglerne om udpegning af kuratorer fremgår af konkurslovens kapitel 12.

De nugældende regler blev indført ved lov nr. 382 af 22. maj 1996 om ændring af konkursloven og visse andre love (rationalisering og modernisering af konkursbehandlingen m.v.), der blandt andet byggede på Justitsministeriets Konkurslovudvalgs betænkning nr. 1273/1994 om rationalisering og modernisering af konkursbehandlingen.

Det fremgår af konkurslovens § 107, stk. 1, 1. pkt., at skifteretten, straks efter at konkursdekret er afsagt, udpeger en eller flere kuratorer efter at have rådført sig med de fordringshavere, der er til stede.

Kurator skal være habil og egnet til at udføre hvervet, jf. konkurslovens §§ 238 og 238 a og nærmere herom under pkt. 2.3.

Skifteretten er som udgangspunkt ikke bundet af de tilstedeværende fordringshaveres eventuelle indstilling til, hvem der skal udpeges som kurator. Vestre Landsret udtalte dog i en kendelse af 27. november 2014, optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2015, side 860, at skifteretten skal udpege en person som kurator, hvis vedkommende indstilles af én eller flere kreditorer, som har den største og væsentligste interesse i, hvem der udpeges som kurator, hvis der ikke er grundlag for at antage, at vedkommende er uegnet som kurator.

Ved valget mellem flere egnede mulige kuratorer står skifteretten principielt frit, når blot udpegningen sker på et sagligt grundlag, jf. bl.a. Vestre Landsrets kendelse af 9. maj 2016, optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2016, side 3064, men retspraksis nuancerer dette billede: Hvis det på baggrund af skifterettens skøn over de repræsenterede fordringshaveres stemmetal må forventes, at en af disse personer vil blive valgt som kurator, hvis der afholdes kuratorvalg, vil det være naturligt, at skifteretten udpeger vedkommende som kurator, jf. Østre Landsrets kendelse af 13. oktober 2016 optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2017, side 207. Det vil ligeledes være

naturligt, at skifteretten udpeger den, som har tilslutning fra de fordringshavere, der efter skifterettens skøn har den største og væsentligste interesse i bobehandlingen, i tilfælde hvor der ikke er grundlag for at afholde kuratorvalg, jf. Vestre Landsrets kendelse af 27. november 2014 gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2015, side 860.

Reglerne om god advokatskik har betydning for udpegningen af kurator, såfremt kurator er advokat. Østre Landsret udtalte således i kendelse afsagt den 24. oktober 1994, optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen 1995, side 88, at skifteretten bør undlade at antage en advokat som midlertidig bestyrer, jf. konkurslovens § 107, og bør forkaste valg af advokaten som kurator, hvis advokatens påtagelse af disse hverv må antages at indebære en klar og væsentlig overtrædelse af retsplejelovens § 126, stk. 1, om god advokatskik.

Det fremgår af konkurslovens § 108, stk. 1, at skifteretten i forbindelse med afsigelse af konkursdekret kan bestemme, at der senest tre uger efter dekretets afsigelse skal indkaldes til skiftesamling til valg af kurator og eventuelt kreditorudvalg.

Det følger af bestemmelsen, at skifteretten kan indkalde til skiftesamling af egen drift. Dette vil navnlig være aktuelt, hvis det på forhånd må forventes, at en fordringshaver vil fremsætte begæring herom, eller hvis skifteretten på grund af boets størrelse eller beskaffenhed finder det påkrævet.

Det fremgår af § 108, stk. 2, 1. og 2. pkt., at skiftesamling til valg af kurator og kreditorudvalg skal indkaldes, hvis kurator (som straks efter konkursdekretets afsigelse er udpeget af skifteretten) eller en fordringshaver begærer det, og at begæringen herom skal fremsættes skriftligt over for skifteretten senest tre uger efter bekendtgørelsen om konkurs. Det følger af stk. 2, 3. og 4. pkt., at skiftesamlingen afholdes inden tre uger fra modtagelse af begæring herom, og at skifteretten straks indrykker bekendtgørelse om skiftesamlingen i Statstidende.

Retten til at fremsætte begæring om skiftesamling tilkommer enhver fordringshaver, også fordringshavere, der efter det foreliggende ikke vil opnå dækning for sin fordring i boet.

2.2. Valg og afsættelse af kurator

Det fremgår af konkurslovens § 113, stk. 1, at kurator kan vælges af fordringshaverne på en skiftesamling, hvis mindst en tredjedel af de kendte stemmeberettigede fordringshavere er repræsenteret, og over halvdelen af

de afgivne stemmer falder på samme person. I begge henseender er fordringernes beløb afgørende.

Efter stk. 2 kan skifteretten vedtage, at der skal vælges flere kuratorer, og skifteretten fastsætter da valgmåden på skiftesamlingen.

Ifølge stk. 3 kan skifteretten forkaste valget af kurator, hvis særlige grunde taler derfor, herunder hvis kurator er inhabil eller uegnet, jf. pkt. 2.3, og fordringshaverne kan da foretage nyt valg efter reglerne i stk. 1 og 2.

Skifteretten kan efter stk. 4 af egen drift udpege yderligere en kurator. Det følger af lovbemærkningerne, jf. Folketingstidende 1995-1996, tillæg A, side 2192, at skifterettens afgørelse om at udpege yderligere en kurator f.eks. vil kunne være begrundet i stærkt afvigende interesser hos forskellige grupper af fordringshavere, boets størrelse eller boets særligt komplicerede karakter. Udpegning af en yderligere kurator efter bestemmelsen kan finde sted i umiddelbar tilknytning til en skiftesamling, hvor fordringshaverne vælger en kurator, eller på et andet tidspunkt i bobehandlingen.

Konkurslovens kapitel 14 indeholder nærmere regler om gennemførelse af skiftesamlinger. Det følger for så vidt angår stemmeberettigelse af konkurslovens § 119, stk. 1, at der på skiftesamlinger som udgangspunkt stemmes efter fordringernes beløb, samt af § 120, stk. 1, at en fordring eller en del af en fordring, som uanset afstemningens udfald efter skifterettens skøn vil opnå fuld eller ingen dækning, ikke giver stemmeret.

Efter konkurslovens § 114, stk. 1, kan skifteretten afsætte kurator, såfremt særlige grunde taler derfor. Er kurator valgt af fordringshaverne, foretages nyt valg efter reglerne i § 113, stk. 1 og 2, samt § 119, stk. 2. Er kurator udpeget af skifteretten, udpeger skifteretten en anden kurator. Begæring om skiftesamling, jf. § 108, stk. 2, skal indgives inden 3 uger efter bekendtgørelse i Statstidende om skifterettens udpegning af anden kurator.

Det fremgår af stk. 2, at reglerne i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse, hvis kurator fratræder.

Efter stk. 3 har en afsat eller fratrådt kurator pligt til at aflevere dokumenter vedrørende boet til skifteretten. I den forbindelse bemærkes, at det følger af konkurslovens § 112, stk. 2, jf. stk. 1, at skifteretten kan sætte kurator i besiddelse af dokumenterne, om nødvendigt ved en indsættelsesforretning

efter reglerne i retsplejelovens kapitel 46 med de fornødne lempelser, jf. stk. § 112, stk. 3.

2.3. Kurators habilitet og egnethed

Reglerne om habilitet og egnethed for kuratorer og andre aktører, der bistår skifteretten, er fastsat i konkurslovens §§ 238 og 238 a.

Konkurslovens § 238 blev oprindeligt indført som § 197 i lov nr. 298 af 8. juni 1977 og blev ved indførelsen af reglerne om gældssanering i (lov nr. 187 af 9. maj 1984) flyttet til dens nuværende placering. Bestemmelsen er siden blevet revideret løbende, idet ordlyden om habilitet i stk. 1 og 2 i det væsentligste er enslydende med den oprindelige fra 1977.

For så vidt angår kuratorhvervet, følger det af konkurslovens § 238, stk. 1, at ingen må handle som kurator, hvis han er en af skyldnerens nærtstående eller er afhængig af skyldneren, eller hvis der som følge af hans interesse i sagens udfald eller af andre grunde er tvivl om hans upartiskhed i det foreliggende spørgsmål. Hvis skyldneren har drevet erhvervsvirksomhed eller er et selskab, en forening eller anden organisation, må revisor, tillidsmand eller vurderingsmand heller ikke på nogen af de i stk. 1 nævnte måder være knyttet til kurator, jf. stk. 2.

Konkurslovens § 238 a blev indsat ved lov nr. 896 af 21. juni 2022 om ændring af konkursloven (indførelse af regler om forebyggende rekonstruktion og revision af reglerne om rekonstruktion og gældssanering, herunder implementering af rekonstruktions- og insolvensdirektivet).

Det fremgår af konkurslovens § 238 a, at ingen må handle som bl.a. kurator, hvis der er tvivl om, hvorvidt den pågældende har de fornødne kvalifikationer hertil, samt at en person ikke kan udpeges som kurator, hvis vedkommende ikke forinden har givet skifteretten en kort skriftlig redegørelse for sin i forhold til hvervet relevante uddannelse og erfaring.

Ifølge bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2021-2022, tillæg A, L 181 som fremsat, side 205, vil den enkelte skifteret i henhold til bestemmelsen i hver enkelt sag skulle vurdere, om de foreslåede aktører har de fornødne kvalifikationer. Såfremt der er tvivl om, hvorvidt vedkommende har de fornødne kvalifikationer, vil skifteretten have mulighed for at afvise vedkommende. Ved ”kvalifikationer” forstås både relevant uddannelse og erfaring. Der stilles ikke krav om en bestemt

uddannelse, men personens uddannelse vil dog indgå i den konkrete vurdering.

Skifteretten bør ifølge bemærkningerne også lægge vægt på tidligere erfaringer, såsom hvis en person tidligere har udført tilsvarende hverv med dårlig kvalitet, lange sagsbehandlingstider eller unødigt høje omkostninger. Det følger endvidere, at skifteretten har en vid skønsmargin ved vurderingen, og at der derfor kun rent undtagelsesvis vil være grundlag for at tilsidesætte skifterettens skøn.

Konkurslovens regler om habilitet og egnethed er ikke i sig selv til hinder for, at den advokat, som skyldneren har foreslået, kan udpeges til kurator (hvilket ofte er relevant i forbindelse med egenbegæringer), eller at der sker udpegning af en advokat, som tidligere har udført arbejde for skyldneren.

Vestre Landsret fandt således i kendelse af 21. december 2020, optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2021, side 1054, at kurator, som var advokat og tidligere havde udført arbejde for skyldneren, ikke var inhabil. Landsretten foretog en vurdering af omfanget og karakteren af det arbejde, som advokaten havde udført, og fandt, at der ikke var grund til at antage, at der kunne rejses tvivl om kurators upartiskhed.

Højesteret fandt i kendelse af 13. januar 2023, optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2023, side 1373, at en advokat ikke var inhabil som rekonstruktør. Advokaten og kolleger fra samme advokatfirma havde før rekonstruktionsbehandlingens indledning bl.a. bistået skyldneren (et kraftvarmeværk) i et forsøg på at genforhandle kontrakter med to varmeselskaber, der var aftagere af fjernvarme fra skyldneren. Efter advokaten blev udpeget som rekonstruktør for skyldneren, opsigde advokaten kontrakterne, hvilket medførte, at varmeselskaberne anmeldte erstatningskrav i boet. Advokaten deltog desuden i et kommunalbestyrelsesmøde i en kommune, der var indirekte ejer af skyldneren, og underskrev en anmodning til kommunen, som havde til formål at sikre, at det ene af de to varmeselskaber ikke måtte producere varme på deres eget anlæg, men var nødsaget til at købe varme fra skyldneren. Højesteret udtalte bl.a., at omfanget og karakteren af det arbejde, som advokaten og dennes kolleger havde udført for skyldneren og skyldnerens moderselskab før indledningen af rekonstruktionsbehandlingen, vedrørte enkeltstående forhold, og at forsøget på at genforhandle kontrakterne med de to varmeselskaber skete med henblik på at undgå rekonstruktion og måtte anses for at være i kreditorenes

interesse. Højesteret udtalte endvidere, at advokatens arbejde efter indledningen af rekonstruktionsbehandlingen heller ikke gav grundlag for at anse advokaten for inhabil.

Vestre Landsret fandt ligeledes i kendelse af 22. december 2023, optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2024, side 1599, at det ikke indebar, at kurator kunne anses som inhabil, at kurators advokatkontor over en årrække havde ydet seks konkursramte, koncernforbundne selskaber bistand i cirka 20-25 entrepriseretlige mangelssager, samt at advokatkontoret havde rådgivet selskabernes ultimative moderselskab i forbindelse med salget af kapitalandelene i et datterselskab, der var ejer af de nu konkursramte selskaber. Landsretten lagde navnlig lagt vægt på, at rådgivningen af de nu konkursramte selskaber havde vedrørt entrepriseretlige mangelssager og ikke havde angået forhold med omstødelesmæssige aspekter eller i øvrigt haft relation til konkursen, og at rådgivningen af moderselskabet havde vedrørt en enkeltstående disposition, som efter det oplyste ikke havde indebåret, at der var ført midler ud af de konkursramte selskaber, ligesom der ikke i øvrigt forelå oplysninger om, at der var grundlag for omstødel seskrav i anledning af overdragelsen.

2.4. Tvangsopløsning

Det fremgår af selskabslovens § 225, at Erhvervsstyrelsen kan anmode skifteretten om at opløse et selskab, såfremt selskabet ikke opfylder visse krav, f.eks. at selskabet rettidigt skal indlevere regnskab. Det påhviler herefter skifteretten at tage stilling til, om der skal foretages en bobehandling og i givet fald hvilken.

Skifteretten kan beslutte at udnævne en likvidator, som har pligt til at indgive begæring om rekonstruktion eller konkurs, såfremt en tvangsopløsning ikke vil give fuld dækning til kreditorerne. Skifteretten kan ligeledes af egen drift træffe beslutning om rekonstruktions- eller konkursbehandling, såfremt selskabet er insolvent.

Er der ingen midler i boet, forekommer det i praksis, at skifteretterne opløser selskabet efter en analogi af konkurslovens § 143 uden udlevering til nogen behandlingsform, således at der ikke medvirker en likvidator eller en kurator.

Konkursrådet afgav den 12. juni 2018 udtalelse om overgangen fra tvangsopløsning til konkurs, jf. pkt. 1.4.1. Der henvises til denne udtalel ses pkt. 2 for en nærmere redegørelse for gældende ret.

3. Domstolsstyrelsens høringssvar af 16. oktober 2024

Justitsministeriet har til brug for Konkursrådets arbejde indhentet et høringssvar fra Domstolsstyrelsen af 16. oktober 2024 om, hvorvidt de enkelte retter har faste kuratorer og i bekræftende fald hvor mange og for hvilke udnævnelsesperioder.

Domstolsstyrelsen har oplyst følgende om de seks retter, der havde tilknyttet faste kuratorer på tidspunktet for afgivelsen af høringssvaret:

	Antal faste kuratorer	Udnævnelsesperioder (år)
Retten i Herning	7	4
Retten i Hjørring	6	4
Retten i Kolding	5	4
Sø- og Handelsretten	21	5
Retten i Viborg	12	3
Retten i Aalborg	10	4

Domstolsstyrelsen har endvidere oplyst, at Retten i Næstved for første gang har opslået stillinger, som efter det oplyste blev besat den 1. januar 2025.

Justitsministeriet har desuden anmodet om oplysninger om tvangsopløsning, herunder antallet af sager om tvangsopløsning ved retterne i 2022 og 2023, herunder antallet af tvangsopløsningssager, der blev afsluttet efter en analogi af konkursloven § 143.

Domstolsstyrelsen har oplyst følgende om antal modtagne og afsluttede tvangsopløsningssager ved byretterne og Sø- og Handelsretten i 2022 og 2023:

	2022	2023
Modtagne sager	9.844	6.997
Afsluttede sager	9.632	7.194
Sager afsluttet efter en analogi af konkurslovens § 143	2.512	1.635

Justitsministeriet har endelig anmodet om en opdateret beregning af merudgifterne forbundet med indførelse af en ordning om, at det ikke skal

være muligt at tvangsopløse et selskab, uden at en likvidator eller en kurator har undersøgt selskabets forhold.

Domstolsstyrelsen har oplyst, at det skønnes, at det vil medføre en årlig merudgift på 42,0 mio. kr. at gennemføre Konkursrådets forslag om, at det ikke skal være muligt at tvangsopløse et selskab, uden at en likvidator eller en kurator har undersøgt selskabets forhold. Det skal dog i denne sammenhæng bemærkes, at ca. 20 mio. kr. af de 42 mio. kr. angår udgifter som følge af en forventet stigning i antallet af konkurskarantænesager. Det er således alene de ca. 22 mio. kr., der angår de egentlige udgifter til selve likvidations- og konkursbehandlingen.

Domstolsstyrelsen har anført, at skønnet er baseret på data for 2021-2023, hvor der i gennemsnit årligt har været 2.150 tvangsopløsningssager sluttet efter en analogi af konkurslovens § 143, samt at der er anvendt samme metode, som da Domstolsstyrelsen i forbindelse med Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 1178 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg den 28. juni 2021 skønnede, at merudgiften forbundet med forslaget ville udgøre 54,2 mio. kr. (2021-pl).

Domstolsstyrelsen har desuden anført, at det forhold, at skønnet over merudgifterne er lavere i høringssvaret af 16. oktober 2024 end i skønnet fra 2021, skal ses i sammenhæng, at det gennemsnitlige antal tvangsopløsningssager sluttet efter en analogi af konkurslovens § 143 er reduceret fra ca. 3.200 pr. år i 2018-2020 til ca. 2.150 pr. år i 2021-2023.

Konkursrådet har i denne udtalelser pkt. 4.5 beskrevet en alternativ model (benævnt ”model B” i lovudkastets §§ 2 og 3 og bemærkningerne dertil), der indebærer, at skifteretten som udgangspunkt skal udnævne en likvidator for selskaber, der indstilles til tvangsopløsning, idet retten i visse tilfælde skal have mulighed for at opløse selskabet uden at udnævne en likvidator eller kurator. Hvis denne model implementeres, vil omkostningerne forventeligt blive lavere end estimeret af Domstolsstyrelsen i ovennævnte høringssvar. Konkursrådet finder det vanskeligt at skønne over, hvor meget lavere omkostningerne vil være, hvis den model B implementeres frem for model A, da det beror på, i hvilket omfang skifteretten vil træffe bestemmelse om, at et selskab kan opløses, uden at udnævne en likvidator. Der vil efter Konkursrådets umiddelbare vurdering være tale om en mindre besparelse, da det må forventes, at der i de fleste tilfælde ikke vil være grundlag for at undlade at udnævne en likvidator efter model B.

Endelig bemærker Konkursrådet, at skifteretterne efter gældende ret principielt har mulighed for at ændre deres praksis, således at man i samtlige sager om tvangsopløsning udnævner en likvidator eller udpeger en kurator. Dette er allerede praksis ved Sø- og Handelsretten. Hvis de øvrige skifteretter måtte vælge at ændre praksis, må det på ovenstående baggrund forventes at medføre de anførte udgifter på ca. 42 mio. kr.

4. Konkursrådets overvejelser

4.1. Kreditorindflydelse contra faste kuratorer

Konkursrådet har overvejet, om reglerne om udpegning af kurator bør ændres, således at fordringshavernes indflydelse på valget af kurator mindskes, med den konsekvens at skifteretterne i højere grad skal gøre brug af faste kuratorer tilknyttet de enkelte skifteretter.

Det er Konkursrådets vurdering, at det fortsat bør tilkomme fordringshaverne i deres egenskab af interessenter i boet at vælge bostyret, og at dette forhold fortsat bør afspejle sig i reglerne om udpegning af kurator og kuratorvalg.

Skifteretten bør derfor fortsat ved udpegningen af kurator lægge vægt på holdningen til kuratorvalg hos de fordringshaverne, der er repræsenteret på mødet, hvor konkursdekretet afsiges, henset til at skifteretten på dette tidspunkt ikke vil være bekendt med andre fordringshavere.

For at sikre, at alle interesserede fordringshavere får mulighed for at gøre deres indflydelse gældende, f.eks. i forbindelse med egenbegæringer, bør det ligeledes fortsat være muligt for fordringshavere, uanset om de er repræsenteret på mødet, hvor konkursdekretet afsiges, inden for en frist på tre uger at anmode om afholdelse af skiftesamling med henblik på gennemførelse af kuratorvalg.

Efter Konkursrådets vurdering gør hensynet til fordringshaveren som interessant i boet sig imidlertid ikke gældende, hvis fordringshaveren ikke har udsigt til delvis dækning (dividende). Det samme vil være tilfældet, hvis ingen stemmeberettigede (regnet efter størrelsen af de beløb, som fordringshaverne har til gode) er repræsenteret til mødet, hvor konkursdekretet afsiges. Dette vil f.eks. være tilfældet, hvis skyldneren har indgivet egenbegæring, og ingen fordringshavere er mødt eller repræsenteret ved fuldmagt. I disse tilfælde bør andre hensyn være styrende i forbindelse med skifterettens udpegning af kurator.

Konkursrådet foreslår på baggrund af ovenstående overvejelser, at der fastsættes nye bestemmelser om skifterettens udpegning af kurator straks efter konkursdekretets afsigelse.

Konkursrådet foreslår, at skifteretten som udgangspunkt skal udpege den kurator, som regnet efter beløb har størst tilslutning blandt de stemmeberettigede fordringshavere, der er repræsenteret på mødet, hvor konkursdekretet afsiges.

Hvis der ikke er nogen stemmeberettigede fordringshavere til stede, skal skifteretten, i tilfælde af at skyldneren er et selskab under tvangsopløsning, og skifteretten i medfør af selskabslovens § 227, stk. 3, har udnævnt en likvidator, udpege likvidator som kurator.

Hvis der ikke er udnævnt en likvidator, skal skifteretten i et sådant tilfælde, hvor der ikke er grundlag for at udpege en kurator på baggrund af ovennævnte udgangspunkt, udpege en af rettens faste kuratorer som kurator. Hvis konkursbegæringen er indgivet af en fordringshaver, der ikke er omfattet af § 114 a i Konkursrådets lovudkast vedrørende fordringer, som ikke giver stemmeret i afstemninger om valg og afsættelse af kurator, jf. pkt. 4.2 og lovudkastets § 1, nr. 7, skal skifteretten dog udpege den person, som fordringshaveren (rekvirenten) ønsker som kurator, hvis den pågældende fordringshaver fremsætter begæring herom.

Efter omstændighederne kan der være panthavere, som har en interesse i, hvem der udpeges som kurator. Konkursrådet finder derfor, at skifteretten bør have adgang til efter begæring at udpege den kurator, der skønnes at have den største tilslutning blandt de panthavere, der ikke omfattes af den foreslåede § 114 a, og hvis interesser påvirkes af konkursen. Dette bør også gælde i tilfælde, hvor rekvirenten har fremsat begæring om at få udpeget en anden person som kurator, dvs., at skifteretten i sådanne tilfælde kan vælge at udpege den som kurator, der skønnes at have den største tilslutning blandt de nævnte panthavere, frem for den, som rekvirenten ønsker, hvis skifteretten konkret vurderer, at panthaverinteresserne vejer tungere end rekvirentens interesse. Hvis skifteretten skønner, at panthaverinteresserne i, hvem der udpeges som kurator, ikke er væsentlige, kan skifteretten vælge at udpege den person, som rekvirenten har begæret, eller – såfremt rekvirenten ikke har indgivet en sådan begæring (eller er omfattet af den foreslåede § 114 a) – en af skifterettens faste kuratorer. Uanset om der er væsentlige panthaverinteresser, skal skifteretten dog udpege den kurator, som regnet efter beløb har størst tilslutning blandt de stemmeberettigede

fordringshavere, der er repræsenteret på mødet, hvor konkursdekretet afsiges.

Efter Konkursrådets opfattelse bør det være muligt for skifteretten at fravige ovennævnte regler i særlige tilfælde.

Dette bør efter Konkursrådet vurdering bl.a. være tilfældet, hvis det grundet usikkerhed herom ikke er muligt for skifteretten at vurdere, om en eller flere udslagsgivende stemmer fra de fordringshavere, der er repræsenteret på mødet, er stemmeberettigede, eller hvis det efter skifterettens vurdering er sandsynligt, at skyldneren er en del af et kompleks af virksomheder, der er mistænkt for ulovlige forhold eller lignende.

Det kan efter Konkursrådets vurdering også være anledning til at fravige ovennævnte regler, hvis der efter skifterettens vurdering er behov for en kurator med særlig branchekendskab, der må antages ikke at være repræsenteret hos de faste kuratorer, eller hvis det er nødvendigt at udpege en kurator, der varetager konkursbehandlingen af selskaber, der er koncernforbundne med skyldneren.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 3, og bemærkninger dertil for nærmere om fravigelse af reglerne om udpegning af kurator.

Konkurslovens bestemmelser om, at en kurator skal være habil og egnet til at påtage sig hvervet, jf. pkt. 2.3, skal fortsat gælde.

Konkursrådets forslag indebærer, at adgangen til at udpege en af skyldneren antaget advokat som kurator i forbindelse med en egenbegæring indsnævres, idet skyldnerens egen advokat ikke vil kunne udpeges som kurator, medmindre advokaten nyder tilslutning blandt de repræsenterede, stemmeberettigede kreditorer.

Ligeledes vil en rekonstruktør kun kunne udpeges som kurator, hvis rekonstruktøren har tilslutning fra de repræsenterede fordringshavere.

Det ses fremført, at en af skyldneren antaget advokat i almindelighed ikke udpeges som kurator, vil visse advokater, der bistår selskaber med at vurdere, om de bør indgive konkursbegæring, være mindre tilbøjelige til at tilbyde en sådan rådgivning, da de i så fald ikke kan forvente at blive udpeget som kurator (og oppebære honorar herfor). Efter Konkursrådets opfattelse er dette dog ikke et tungtvejende argument imod Konkursrådets

forslag. Konkursrådet er i øvrigt af den opfattelse, at advokater i almindelighed er villige til at tilbyde rådgivning til kriseramte skyldnere uden hensyntagen til, hvem der måtte blive udpeget som kurator i en eventuel konkurs.

Uanset at både skyldneren og en af skyldneren antaget advokat kan have en interesse i at få indflydelse på, hvem der udpeges som kurator, vejer denne interesse efter Konkursrådets vurdering mindre tungt end kreditorernes interesser og samfundets interesse i, at kriminelle og karantænebegrundende forhold afdækkes, og at der er tillid til, at undersøgelser af sådanne forhold foretages af en person, der er og fremstår som uvildig. Konkursrådet finder, at det er afgørende herfor, at man alene kan udpege en af skyldneren antaget advokat som kurator, hvis dette ønskes af flertallet af de stemmeberettigede fordringshavere, der er repræsenteret på mødet, hvor konkursdekretet afsiges.

Endelig bemærker Konkursrådet, at selv om man som foreslået skærper habilitetskravene til kuratorer, således at en person bl.a. er inhabil, hvis denne inden for en vis periode før fristdagen har rådgivet skyldneren i ikke uvæsentligt omfang, vil en udpegning af en af skyldneren antaget advokat m.v. som kurator indebære en risiko for, at der opstår mistanke om, at skyldnerens forhold ikke afdækkes fyldestgørende under bobehandlingen.

Af de anførte grunde finder Konkursrådet, at en person, herunder en af skyldneren antaget advokat, alene bør udpeges som kurator, hvis denne har sikret sig tilslutning blandt de repræsenterede, stemmeberettigede kreditorer. Det følger implicit heraf, at en af skyldneren antaget advokat ikke kan udpeges som kurator i tilfælde, hvor der som følge af manglende aktiver ikke er nogen kreditorer, som skønnes at have stemmeret.

Det foreslås i forlængelse af ovenstående, at der fastsættes en regel, om at hver skifteret skal udnævne et passende antal faste kuratorer, og at der gives Justitsministeriet bemyndigelse til at fastsætte regler om skifteretternes udnævnelse af faste kuratorer, jf. nærmere herom under pkt. 4.4.

4.2. Stemmeberettigelse ved kuratorvalg

Konkursrådet har overvejet, om reglerne om stemmeberettigelse hos fordringshaverne bør ændres for at imødegå omgåelse i form af, at skyldneren forsøger at få indsat sin egen advokat som kurator via (fiktive) fordringer fra ledelse, ansatte eller nærtstående eller via forudgående rekonstruktionsbehandling.

Efter Konkursrådets opfattelse bør udgangspunktet fortsat være, at der på skiftesamlinger som udgangspunkt stemmes efter fordringernes beløb, samt at en fordring eller en del af en fordring, som uanset afstemningens udfald efter skifterettens skøn vil opnå fuld eller ingen dækning, ikke giver stemmeret.

Konkursrådet har overvejet, om det fortsat bør være alle fordringshavere, som afhængig af afstemningens udfald har udsigt til dividende, der har stemmeret efter konkurslovens §§ 113 og 114 om valg af bostyre.

Efter Konkursrådets opfattelse bør reglerne om stemmeberettigelse ændres, således at der i forbindelse med afstemninger omfattet af disse bestemmelser ikke er stemmeret på i) fordringer, der tilhører skyldnerens nærtstående, ii) fordringerne på vederlag til rekonstruktør, tillidsmand eller likvidator, samt iii) fordringer, der tilhører skyldnerens ledelse eller ansatte, uanset om ansættelsesforholdet er ophørt, medmindre Lønmodtagernes Garantifond er indtrådt i fordringerne, eller fordringerne er overdraget til vedkommende lønmodtager- eller arbejdstagerorganisation eller til vedkommende statsanerkendte arbejdsløshedskasse.

Forslaget om, at der ikke skal være stemmeret på fordringer, der tilhører skyldnerens nærtstående, har til formål at mindske risikoen for, at uvedkommende hensyn eller fiktive fordringer aftalt mellem skyldneren og dennes nærtstående får indflydelse på valg af bostyret. Konkursrådet finder det hensigtsmæssigt, at det i bemærkningerne til loven præciseres, at et nærtstående konkursbo er en selvstændig juridisk person, der ikke kan anses for nærtstående til skyldneren. Eksempelvis bør kurator i et nærtstående moderselskabs konkursbo således kunne stemme på dette konkursbos fordringer mod datterselskabets konkursbo.

Forslaget om, at der ikke skal være stemmeret på krav fra (tidligere) ansatte, er begrundet i risikoen for, at kuratorudpegningen påvirkes af ”fiktive” ansatte, som skyldneren kunne forsøge at benytte til at få udpeget den af skyldneren ønskede kurator. Reglen foreslås ikke at finde anvendelse, hvis Lønmodtagernes Garantifond har indfriet og dermed er indtrådt i den ansattes fordring, eller hvis fordringen er overdraget til vedkommende lønmodtager- eller arbejdsgiverorganisation eller til vedkommende statsanerkendte arbejdsløshedskasse. I disse tilfælde vurderes der ikke at være risiko for misbrug af stemmeret på fordringen. Konkursrådet er opmærksomhed på, at forslaget vil medføre en ændring af praksis. Når en

ansat indgiver konkursbegæring mod sin arbejdsgiver, vil den ansattes advokat ofte blive udpeget som kurator. Efter forslaget vil dette fremover kun være tilfælde, hvis den ansattes advokat har tilslutning fra et flertal af de fordringshavere, der skønnes at have stemmeret, og som er repræsenteret på mødet, hvor konkursdekretet afsiges, jf. det foreslåede § 107 a, stk. 1 (lovudkastets § 1, nr. 3). Konkursrådet finder imidlertid ikke, at det har afgørende betydning for den ansatte, hvem der udpeges som kurator, dels fordi den ansatte i almindelighed ikke skal stille sikkerhed for konkursomkostningerne efter konkurslovens § 27, dels fordi den ansattes krav i de fleste tilfælde vil blive dækket af Lønmodtagernes Garantifond. På denne baggrund finder Konkursrådet ikke, at der betænkeligheder ved at fratage de ansatte stemmeret, således at man undgår risikoen for, at kuratorudpegningen påvirkes af ”fiktive” ansatte.

Forslaget om, at der ikke skal være stemmeret på fordringer på vederlag til rekonstruktør, tillidsmand eller likvidator, er begrundet i, at denne personkreds ikke har en legitim interesse i at anvende deres krav på vederlag til at pege på sig selv som kurator. Det bemærkes, at såfremt der er tale om krav omfattet af konkurslovens § 94, ville der under alle omstændigheder ikke være stemmeret på kravene, såfremt der skønnes at være fuld (eller ingen) dækning til kravene.

4.3. Skærpelse af habilitetskravet i § 238

Konkursrådet har overvejet, om konkurslovens § 238 om habilitet bør skærpes for at mindske risikoen for, at personer, som er eller risikerer at fremstå inhabile i offentlighedens øjne, udpeges som kuratorer m.v.

Det er Konkursrådets opfattelse, at det vil være hensigtsmæssigt at indføre fastere rammer for, hvornår en kurator m.v. skal anses for inhabil.

Efter Konkursrådets opfattelse bør der fastsættes regler om, at en person ikke skal kunne udpeges som kurator, skifterettens medhjælper, medlem af kreditorudvalget, sagkyndig bistand, revisor, rekonstruktør, tillidsmand eller vurderingsmand, hvis vedkommende er eller senere end to år før fristdagen har været en del af skyldnerens eller skyldnerens nærtstående ledelse. Konkursrådet finder dog, at det som undtagelse hertil ikke bør medføre inhabilitet, hvis ledelsen er udøvet som kurator i en nærtstående konkursbo, eller hvis vedkommende er indsat i skyldnerens ledelse af en sådan kurator med henblik på at indgive begæring om konkurs eller rekonstruktionsbehandling. Tidsgrænsen på to år bør fastsættes for at gøre

reglen nemmere at håndtere i praksis og spejler den tidsmæssige grænse, der gælder for tillidsmænd efter konkurslovens § 238, stk. 5.

Konkursrådet foreslår desuden, at det ligeledes ikke bør være muligt for en person at handle som kurator, skifterettens medhjælper, rekonstruktør, tillidsmand eller vurderingsmand, hvis personen senere end et år før fristdagen i ikke uvæsentligt omfang har ydet rådgivning til skyldneren eller i væsentligt omfang har ydet rådgivning til en nærtstående, der direkte eller indirekte ejer en væsentlig del af kapitalen i skyldneren.

Konkursrådet finder dog, at rådgivning til skyldneren eller skyldnerens nærtstående, som er ydet i egenskab af beskikket rekonstruktør for skyldneren, ikke skal medføre inhabilitet, idet arbejdet som rekonstruktør efter Konkursrådets opfattelse i almindelighed ikke er uforeneligt med efterfølgende udpegning som kurator.

Ligeledes finder Konkursrådet, at rådgivning ydet senere end tre måneder før fristdagen, som angår et forsøg på at opnå en samlet ordning af skyldnerens økonomiske forhold, ikke i sig selv bør medføre inhabilitet. Konkursrådet finder det hensigtsmæssigt, at eksempelvis en advokat får mulighed for i et begrænset tidsrum på tre måneder før fristdagen at yde rådgivning til en konkurstruet skyldner, der alene angår et forsøg på at opnå en samlet ordning af skyldnerens økonomiske forhold, idet en sådan rådgivning i almindelighed ikke vil skabe tvivl om personens upartiskhed i forbindelse med efterfølgende udpegning som kurator.

Konkursrådet foreslår, at de gældende regler om inhabilitet videreføres uændrede og således supplerer det ovenfor foreslåede. Det betyder, at en person fortsat vil være inhabil, hvis personen er afhængig af skyldneren, eller der som følge af personens interesse i sagens udfald eller af andre grunde er tvivl om dennes upartiskhed i det foreliggende spørgsmål. Dette vil betyde, at skifteretten fortsat efter en konkret vurdering af sagens oplysning eksempelvis kan finde, at en person er inhabil, uanset at vedkommende alene har ydet rådgivning til skyldneren senere end tre måneder før fristdagen angående et forsøg på at opnå en samlet ordning af skyldnerens økonomiske forhold.

Det skal i forlængelse af ovenstående påpeges, at det følger af rådets forslag til nye regler om udpegning af kurator, at det i alle tilfælde som udgangspunkt vil være et krav, at en person nyder tilslutning blandt fordringshaverne, før vedkommende kan udpeges som kurator, medmindre

en af de foreslåede undtagelser finder anvendelse, jf. nærmere herom i pkt. 4.1 i nærværende udtalelse samt lovudkastets § 1, nr. 3. Det følger heraf, at det forhold, at en person ikke er inhabil som kurator, ikke medfører, at personen uden videre kan udpeges som kurator i forbindelse med en egenbegæring.

Konkursrådet foreslår for at tilvejebringe det fornødne grundlag for skifterettens vurdering af, om der har været ydet rådgivning af skyldneren eller dennes nærtstående i et omfang, der medfører inhabilitet, at personer, der ønsker at blive udpeget som kurator, skifterettens medhjælper, rekonstruktør eller tillidsmand, skal afgive en erklæring herom, der, i tilfælde af personen har ydet rådgivning til skyldneren eller dennes nærtstående senere end et år før fristdagen, skal være skriftlig og indeholde en redegørelse for rådgivningens karakter og tidsmæssige omfang. Hvis personen ikke har ydet relevant rådgivning, kan erklæringen afgives mundtligt til retsbogen.

Konkursrådet bemærker, at det foreslåede vil videreføre gældende ret for så vidt angår kravet i § 238, stk. 1, om, at en person ikke må handle i nogen af de af dette stykke omfattede roller, hvis personen er inhabil f.eks. som følge af personens interesse i sagens udfald, eller hvis der af andre grunde er tvivl om dennes upartiskhed i det foreliggende spørgsmål. Det vil derfor fortsat være et krav, at en person skal oplyse om forhold af relevans for skifterettens vurdering af, om vedkommende er inhabil i forhold til de omfattede roller. Efter omstændighederne vil sådanne oplysninger bl.a. kunne omfatte enhver form for rådgivning ydet til skyldneren og dennes nærtstående, herunder rådgivning ydet tidligere end et år før fristdagen. Det vil i relation til en sådan rådgivning altid skulle vurderes konkret, om rådgivningen medfører inhabilitet.

Efter Konkursrådets vurdering vil ovenstående medføre en vis stramning af habilitetskravene.

4.4. Regler om skifterettens udnævnelse af faste kuratorer

Der er ved flere af landets skifteretter udnævnt faste kuratorer, der er tilknyttet de enkelte skifteretter. Der henvises til oplysningerne om omfanget af faste kuratorer ved retterne i pkt. 3.

Konkursrådet foreslår, at der fastsættes regler om, at alle skifteretter skal udnævne faste kuratorer.

Formålet er bl.a. at sikre ensartethed ved retterne og øge anvendelse af faste kuratorer frem for kuratorer, der udpeges på baggrund af skyldnerens ønske, herunder i forbindelse med egenbegæring.

Konkursrådet foreslår, at det som udgangspunkt overlades til den enkelte skifteret at vurdere, hvem der skal udnævnes som faste kurator og hvor mange. Det forudsættes, at antallet vil afhænge af sagsmængden ved den enkelte skifteret. Konkursrådets forslag om, at skifteretten skal udpege en af rettens faste kuratorer, hvis der ikke er fordringshavere, der skønnes at have stemmeret efter konkurslovens § 113, repræsenteret på det møde, hvor konkursdekretet afsiges, jf. lovudkastets § 1, nr. 3, og bemærkninger dertil, vil formentlig medføre, at de faste kuratorer samlet set vil blive udpeget i en større procentdel af konkursboerne, og at dette kan afstedkomme et behov for at udnævne et højere antal faste kuratorer pr. ret end det antal, der ses ved de retter, der har en sådan ordning nu.

Konkursrådet foreslår, at justitsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om udnævnelsen af faste kuratorer. Denne hjemmel kan eksempelvis benyttes til at fastsætte regler om antallet af faste kuratorer, kvalifikationskriterier, udpegningsprocedure og længden af udpegningsperioden.

4.5. Overgangen fra tvangsopløsning til konkurs

Konkursrådet foreslår fortsat, at reglerne om skifterettens udnævnelse af en likvidator i forbindelse med, at et selskab sendes til tvangsopløsning, ændres med henblik på at tilgodese hensynene bag rådets forslag fra rådets udtalelse af 12. juni 2018. Der henvises til udtalelsen og den anførte begrundelse for forslaget heri samt til den redegørelse herfor, der fremgår af pkt. 1.4.1.

Konkursrådet finder dog, at en model, hvorefter der udnævnes en likvidator eller kurator i alle selskaber under tvangsopløsning, teknisk bør udformes anderledes, end Konkursrådet foreslog i 2018. Baggrunden herfor er, at 2018-modellen indebærer, at der skal afholdes møde i skifteretten i alle sager om tvangsopløsning, medmindre der foreligger særlige omstændigheder, hvilket vil indebære en stor administrativ belastning for skifteretterne.

Konkursrådet foreslår derfor i stedet en model (benævnt ”model A” i lovudkastets §§ 2 og 3 og bemærkningerne dertil), hvorefter skifteretten altid i forbindelse med, at der træffes afgørelse om, at et selskab skal tvangsopløses, skal udnævne en eller flere likvidatorer, idet der ikke

indføres krav om afholdelse af et møde med selskabets hidtidige ledelse i den forbindelse. Denne model vil sikre, at alle tvangsopløste selskaber behandles af en likvidator med henblik på opløsning under respekt af de selskabsretlige regler om likvidation, og mindske risikoen for, at et selskab tvangsopløses, uden at kriminelle og karantænebegrundende forhold opdages. Modellen vil desuden mindske risikoen for, at der mellem de forskellige skifteretter udvikler sig uensartet praksis for, hvornår der skal udnævnes en likvidator for et tvangsopløst selskab.

Efter Konkursrådets vurdering vil der være tilfælde, hvor det på baggrund af sagens oplysninger er ubetænkeligt at tvangsopløse et selskab uden at udnævne likvidator. I et sådant tilfælde giver den foreslåede model A ikke mulighed for at undlade at udnævne en likvidator og derved undgå de dermed forbundne økonomiske omkostninger. Konkursrådet foreslår på denne baggrund som et sideordnet forslag til ovennævnte en model (benævnt ”model B” i lovudkastets §§ 2 og 3 og bemærkningerne dertil), der tager højde for den nævnte situation. Efter denne model gives skifteretten hjemmel til at undlade at udnævne en likvidator for et tvangsopløst selskab, hvis skifteretten indkalder selskabets ledelse til et møde i skifteretten, og det på grundlag af ledelsens forklaring på mødet og sagens øvrige omstændigheder må anses for ubetænkeligt at opløse selskabet uden at udnævne en likvidator. For at sikre, at forslaget ikke medfører unødige administrative byrder for skifteretterne, foreslås det, at et sådant møde kan afholdes ved hjælp af telekommunikation med eller uden billede, hvis skifteretten finder det hensigtsmæssigt. Efter Konkursrådets opfattelse vil det bl.a. kunne indikere, at det er betænkeligt at opløse et selskab uden at udnævne en likvidator, hvis selskabet har ikke uvæsentlig gæld til det offentlige, hvis der er sket ledelsesskift kort før tvangsopløsningen, hvis der ikke foreligger oplysninger om selskabets bogføring, eller hvis det ikke er muligt for skifteretten at indhente sådanne.

Model B vil medføre færre omkostninger end model A, hvorefter der altid udnævnes en likvidator for selskaber, der tvangsopløses. Konkursrådet finder det vanskeligt at skønne over, hvor meget lavere omkostningerne forbundet med model B vil være i forhold til model A, da det beror på, i hvilket omfang skifteretten vil træffe bestemmelse om, at et selskab kan opløses, uden at udnævne en likvidator. Der vil efter Konkursrådets umiddelbare vurdering være tale om en mindre besparelse, da det må forventes, at der i de fleste tilfælde ikke vil være grundlag for at undlade at udnævne en likvidator, hvis model B implementeres.

Model B indebærer en større risiko for, at kriminelle og karantænebegrundende forhold ikke afdækkes i de selskaber, som skifteretten måtte vælge at opløse uden at udnævne en likvidator eller kurator. Denne risiko vil dog være mindre end efter gældende ret, idet det – modsat efter gældende ret – vil være et krav, at der afholdes et møde i skifteretten med selskabets ledelse, og det på baggrund af ledelsen forklaring findes ubetænkeligt at undlade at udnævne en likvidator.

Model B, der giver mulighed for at undlade at udnævne likvidator, vil i forhold til model A, hvorefter der altid udnævnes en likvidator, desuden medføre en større risiko for, at praksis ved skifteretterne for, hvornår der skal udnævnes en likvidator, ligesom efter den nuværende retstilstand vil være uensartet. I dag er der store geografiske forskelle på, hvor ofte selskaber under tvangsopløsning bliver taget under konkursbehandling, og det kan ikke antages, at disse forskelle er udtryk for, at behovet for at afdække kriminalitet og karantænebegrundende forhold er forskelligt i de forskellige retskredse. Denne forskel vil forventeligt bestå i et eller andet omfang, medmindre der indføres regler om, at der altid skal udnævnes en likvidator, i forbindelse med at et selskab tvangsopløses (model A).

I begge modeller vil den udnævnte likvidator skulle indgive konkursbegæring, hvis likvidatoren konstaterer, at det tvangsopløste selskab er insolvent. Konkursrådet foreslår i den forbindelse, at indkaldelse af skyldneren til et møde i skifteretten efter konkurslovens § 22 skal kunne undlades, hvis skifteretten finder det hensigtsmæssigt. Det vil bl.a. kunne være tilfældet, hvis konkursen er begæret af en likvidator, som er udnævnt efter selskabslovens § 227, stk. 3. Der henvises til lovudkastet § 1, nr. 1, og bemærkningerne dertil. Dette forslag svarer efter Konkursrådets oplysninger til praksis ved eksempelvis Sø- og Handelsretten.

4.5.1. Orientering af ledelsen

Konkursrådet har overvejet, om det for at nedbringe antallet af tvangsopløsningssager ville være hensigtsmæssigt at fastsætte nærmere regler om fremgangsmåden i forbindelse med orientering af ledelsen i et selskab, der risikerer oversendelse til tvangsopløsning som følge af manglende overholdelse af betingelserne i selskabslovens § 225.

Erhvervsstyrelsen har til brug for Konkursrådets overvejelser oplyst bl.a., at styrelsen for så vidt angår manglende indsendelse af årsrapport, som udgør hovedparten af Erhvervsstyrelsens oversendelser til tvangsopløsning i henhold til selskabslovens § 225, sender et påmindelsesbrev seks uger inden

fristen for indsendelse af årsrapporten udløber til virksomhedens digitale postkasse, samt i kopi til ét af ledelsesmedlemmernes personlige postkasse. Erhvervsstyrelsen sender desuden efter fristens udløb et påkravsbrev til virksomhedens digitale postkasse med kopi til ét af ledelsesmedlemmernes personlige postkasse med besked om, at styrelsen i tilfælde af manglende berigtigelse inden for en ny frist på fire uger uden varsel vil anmode skifteretten om at tvangsopløse virksomheden. Erhvervsstyrelsen har oplyst, at den gengivne praksis blev påbegyndt for en række år tilbage og har medført, at styrelsen har oplevet en betydelig nedgang i antallet af tvangsopløsningssager og anmodninger om genoptagelse. Erhvervsstyrelsen har videre oplyst, at styrelsen vil fortsætte denne praksis.

Konkursrådet har på baggrund af ovenstående ikke fundet grundlag for at foreslå nogen ændringer af reglerne om fremsendelse af påkrav og andre skrivelser til deltagere i selskaber, der står over for tvangsopløsning. Konkursrådet kan tilslutte sig, at det fortsat i praksis bestræbes, at selskaber ikke oversendes til tvangsopløsning, uden at der taget rimelige skridt med henblik på at orientere ledelsen om den forestående oversendelse og mulighederne for at afhjælpe denne.

4.6. Konsekvensændringer

§ 116 i lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 20. september 2019, som ændret ved lov nr. 2601 af 28. december 2021, lov nr. 568 af 10. maj 2022, lov nr. 1553 af 12. december 2023 og lov nr. 480 af 22. maj 2024, svarer til selskabslovens § 227.

For at sikre, at lovgivningen vedrørende erhvervsdrivende fonde fortsat er samstemmende med selskabsloven i forhold til tvangsopløsning, vil § 116 i lov om erhvervsdrivende fonde skulle ændres i overensstemmelse med de foreslåede ændringer af selskabslovens § 227, jf. lovudkastets § 3 og bemærkningerne dertil.

Lov om visse erhvervsdrivende virksomheder og lov om medarbejderinvesteringsselskaber indeholder alene en henvisning til selskabslovens regler om tvangsopløsning, hvorfor de foreslåede ændringer af selskabsloven også vil finde anvendelse for disse virksomheder og selskaber uden yderligere ændringer.

4.7. Gældssanering

Konkursrådet har overvejet, om reglerne om gældssanering bør ændres med henblik på at mindske risikoen for, at gældssaneringsreglerne misbruges,

således at fiktiv gæld indgår i vurderingen af, om betingelserne for gældssanering for skyldneren er opfyldt, samt at der beregnes dividende af fiktive krav.

Efter konkurslovens § 197, stk. 2, nr. 6, kan kendelse om gældssanering i almindelighed ikke afsiges, såfremt skyldneren har indrettet sig med henblik på gældssanering.

Konkursrådet foreslår, at det udtrykkeligt anføres i lovteksten, at det vil være tilfældet, hvis skyldneren før eller under gældssaneringssagen undlader at bestride åbenbart grundløse fordringer.

Vurderingen af, om skyldneren har indrettet sig med henblik på gældssanering, herunder ved før eller under gældssaneringssagen at undlade at bestride åbenbart grundløse fordringer, vil skulle foretages af skifteretten på baggrund af sagens oplysninger.

Hvis der er tale om mindre beløb, som skyldneren ikke har bestridt, og det må antages, at årsagen til dette er skyldnerens manglende overblik over sin økonomi, vil det som udgangspunkt ikke kunne lægges til grund, at skyldneren har undladt at bestride fordringen for at indrette sig på gældssanering. Hvis skyldneren under gældssaneringssagen bestrider en åbenbart grundløs fordring, men efterfølgende undlader på rimelig vis at bestride den under en af kreditor anlagt sag efter § 209, stk. 3, vil det efter omstændighederne kunne anses for et svingagtigt forhold, der kan føre til ophævelse af gældssaneringskendelsen efter § 229, stk. 1, nr. 1.

Konkursrådet bemærker, at det foreslåede ikke indebærer, at der generelt indføres fordringsprøvelse i gældssaneringssager.

Der henvises til lovudkastets § 1, nr. 8, og bemærkninger dertil.

5. Lovudkast med bemærkninger

5.1. Lovudkast

§ 1

I konkursloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1162 af 9. november 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 22, *stk. 2*, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Skifteretten kan undlade at indkalde til mødet, hvis det findes hensigtsmæssigt.«

2. § 107, stk. 1, affattes således:

»Straks efter at konkursdekret er afsagt, udpeger skifteretten en kurator efter reglerne i § 107 a. Skifteretten kan i forbindelse med afsigelse af konkursdekret eller efterfølgende udpege en eller flere yderligere kuratorer. Er der udpeget flere kuratorer, tegner disse boet hver for sig, medmindre skifteretten bestemmer andet.«.

3. Efter § 107 indsættes:

»§ **107 a.** Skifteretten udpeger den som kurator, der regnet efter beløb har størst tilslutning blandt de fordringshavere, der er repræsenteret på mødet, hvor konkursdekretet afsiges, og som skifteretten skønner har stemmeret ved en afstemning efter § 113.

Stk. 2. Er ingen fordringshavere, som skønnes at have stemmeret, repræsenteret på mødet, udpeger skifteretten en af sine faste kuratorer. Hvis konkursbegæringen er indgivet af en fordringshaver, der ikke er omfattet af § 114 a, skal skifteretten dog på begæring af fordringshaveren udpege den som kurator, som fordringshaveren indstiller. Hvis omstændighederne taler derfor, kan skifteretten uanset 1. og 2. pkt. på begæring udpege den kurator, der skønnes at have den største tilslutning blandt de panthavere, der ikke omfattes af § 114 a, og hvis interesser påvirkes af konkursen.

Stk. 3. Uanset stk. 2 udpeges likvidator som kurator, hvis skyldneren var under tvangsopløsning, og likvidator blev udnævnt efter selskabslovens § 227, stk. 3.

Stk. 4. Skifteretten kan i særlige tilfælde fravige stk. 1-3.

Stk. 5. Skifteretten skal udnævne et passende antal faste kuratorer. Justitsministeren kan fastsætte regler om skifteretternes udnævnelse af faste kuratorer.«

4. I § 108, stk. 2, indsættes efter »Skiftesamling til valg af kurator og kreditorudvalg skal indkaldes, hvis kurator eller en fordringshaver«: », der ikke er omfattet af § 114 a, «.

5. Efter § 108 indsættes:

»§ **108 a.** Skifteretten kan i forbindelse med afsigelse af konkursdekret eller efterfølgende udpege en ad hoc-kurator til at varetage en del af boets behandling i stedet for kurator, hvis der som følge af kurators interesse i sagens udfald eller af andre grunde er tvivl om kurators upartiskhed i det foreliggende spørgsmål.«

6. § 113, stk. 4, ophæves.

7. Efter § 114 indsættes:

»§ 114 a. Ved afstemninger efter §§ 113 og 114 er der ikke stemmeret på:

- 1) Fordringer, der tilhører skyldnerens nærtstående.
- 2) Fordringer på vederlag til rekonstruktør, tillidsmand eller likvidator.
- 3) Fordringer, der tilhører skyldnerens ledelse eller ansatte, uanset om ansættelsesforholdet er ophørt. 1. pkt. finder ikke anvendelse på fordringer, som Lønmodtagernes Garantifond er indtrådt i, eller som er overdraget til vedkommende lønmodtager- eller arbejdsgiverorganisation eller til vedkommende statsanerkendte arbejdsløshedskasse.«

8. I § 197, stk. 2, nr. 6, indsættes efter »gældssanering«: », herunder ved før eller under gældssaneringssagen at undlade at bestride åbenbart grundløse fordringer,«.

9. I § 238, stk. 1, udgår »forretningskyndig medhjælp,« og »er en af skyldnerens nærtstående eller«.

10. I § 238 indsættes efter stk. 1 som nye stykker:

»Stk. 2. Stk. 1 finder endvidere anvendelse på personer, der er eller senere end to år før fristdagen har været skyldnerens nærtstående eller en del af skyldnerens eller dennes nærtståendes ledelse. 1. pkt. finder ikke anvendelse, hvis ledelsen er udøvet som rekonstruktør, som kurator i en nærtståendes konkursbo, eller hvis vedkommende er indsat i skyldnerens ledelse af en sådan kurator med henblik på at indgive begæring om konkurs eller rekonstruktionsbehandling.

Stk. 3. Ingen må handle som kurator, skifterettens medhjælper, rekonstruktør, tillidsmand eller vurderingsmand, hvis denne senere end et år før fristdagen i ikke uvæsentligt omfang har ydet rådgivning til skyldneren eller i væsentligt omfang har ydet rådgivning til en nærtstående, der direkte eller indirekte ejer en væsentlig del af kapitalen i skyldneren. 1. pkt. finder ikke anvendelse, hvis rådgivningen er ydet i egenskab af beskikket rekonstruktør for skyldneren eller blev ydet senere end tre måneder før fristdagen og angik et forsøg på at opnå en samlet ordning af skyldnerens økonomiske forhold.

Stk. 4. En person, der vil udpeges til eller beskikkes som kurator, skifterettens medhjælper, rekonstruktør eller tillidsmand, skal afgive en erklæring til skifteretten om, hvorvidt vedkommende senere end et år før fristdagen har ydet rådgivning til skyldneren eller til nogen, som

vedkommende vidste eller burde vide var nærtstående til skyldneren, og i bekræftende fald kort skriftligt redegøre for arbejdets karakter og tidsmæssige omfang.«

Stk. 2-5 bliver herefter stk. 5-8.

11. I § 239, *stk. 1*, indsættes efter »kurator,«: »herunder for dennes arbejde som likvidator i en eventuel forudgående tvangsopløsning,«.

12. I § 249, *1. pkt.*, indsættes efter »§ 21,«: »§ 107 a bortset fra afgørelser efter dennes stk. 4 om at fravige dennes stk. 1-3, § 108 a,«.

§ 2

I selskabsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1168 af 1. september 2023, som ændret ved lov nr. 1553 af 12. december 2023, lov nr. 480 af 22. maj 2024, lov nr. 639 af 11. juni 2024 og lov nr. 1602 af 17. december 2024, foretages følgende ændringer:

[Model A

1. § 227, *stk. 3, 1. pkt.*, affattes således:
»Skifteretten udnævner en eller flere likvidatorer.«].

[Model B

1. § 227, *stk. 3, 1. pkt.*, affattes således:
»Skifteretten udnævner en eller flere likvidatorer.«.

2. I § 227, *stk. 3*, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:
»Skifteretten kan dog undlade at udnævne en likvidator, hvis skifteretten indkalder tidligere medlemmer af selskabets ledelse til et møde i skifteretten, jf. § 229, *stk. 4*, og det på grundlag af de tidligere ledelsesmedlemmers forklaring på mødet og sagens øvrige omstændigheder må anses for ubetænkeligt at opløse selskabet uden at udnævne en likvidator.«

3. § 229, *stk. 5*, affattes således: »Skifteretten kan bestemme, at tidligere medlemmer af selskabets ledelse og selskabets hidtidige revisor deltager i mødet ved anvendelse af telekommunikation med eller uden billede, hvis dette findes hensigtsmæssigt. Hvis deltagelsen i mødet skal ske ved

telekommunikation med billede, indkaldes den pågældende til at møde et nærmere angivet sted, jf. retsplejelovens § 192.«

4. § 229, stk. 6, ophæves.]

§ 3

I lov om erhvervsdrivende fonde, jf. lovbekendtgørelse nr. 984 af 20. september 2019, som ændret ved lov nr. 2601 af 28. december 2021, lov nr. 568 af 10. maj 2022, lov nr. 1553 af 12. december 2023 og lov nr. 480 af 22. maj 2024, foretages følgende ændringer:

[Model A

1. § 116, stk. 3, 1. pkt., affattes således:

»Skifteretten udnævner en eller flere likvidatorer.«

2. I § 117 indsættes efter stk. 5 som *stk. 6 og 7*:

»Stk. 6. Skifteretten kan bestemme, at tidligere medlemmer af ledelsen og fondens hidtidige revisor deltager i mødet ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis det findes hensigtsmæssigt. Den pågældende indkaldes til at møde et nærmere angivet sted, jf. retsplejelovens § 192.«

Stk. 7. Skifteretten kan bestemme, at tidligere medlemmer af ledelsen og fondens hidtidige revisor deltager i mødet ved anvendelse af telekommunikation uden billede, hvis det vil være forbundet med uforholdsmæssige vanskeligheder at deltage i mødet ved anvendelse af telekommunikation med billede og deltagelse ved anvendelse af telekommunikation uden billede findes forsvarlig.«]

[Model B

1. § 116, stk. 3, 1. pkt., affattes således:

»Skifteretten udnævner en eller flere likvidatorer.«

2. I § 116, stk. 3, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Skifteretten kan dog undlade at udnævne en likvidator, hvis skifteretten indkalder tidligere medlemmer af fondens ledelse til et møde, jf. § 117, stk. 5, og det på grundlag af de tidligere ledelsesmedlemmers forklaring på mødet og sagens øvrige omstændigheder må anses for ubetænkeligt at opløse fonden uden at udnævne en likvidator.«

3. I § 117 indsættes efter stk. 5 som *stk. 6*:

»Skifteretten kan bestemme, at tidligere medlemmer af ledelsen og fondens hidtidige revisor deltager i mødet ved anvendelse af telekommunikation med eller uden billede, hvis dette findes hensigtsmæssigt. Hvis deltagelsen i mødet skal ske ved telekommunikation med billede, indkaldes den pågældende til at møde et nærmere angivet sted, jf. retsplejelovens § 192.«]

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den [...].

Stk. 2. Lovens §§ 2 og 3 finder ikke anvendelse på selskaber og erhvervsdrivende fonde, som Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at opløse før lovens ikrafttræden. I disse sager finder de hidtil gældende regler anvendelse.

§ 5

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. Lovens § 1 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Stk. 3. Lovens §§ 2 og 3 kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

5.2. Bemærkninger til lovudkastet

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (§ 22, stk. 2, 2. pkt.)

Det fremgår af konkurslovens § 22, stk. 2, at skifteretten indkalder skyldneren til møde og kan afkræve ham mundtlige eller skriftlige oplysninger om hans økonomiske forhold. Bestemmelsen finder anvendelse, når skyldneren selv har indgivet konkursbegæring (egenbegæring) vedlagt en opgørelse over aktiver og passiver samt en liste over fordringshaverne, jf. stk. 1.

Det foreslås, at der i § 22, stk. 2, efter 1. pkt., indsættes et nyt punktum, hvorefter skifteretten kan undlade at indkalde til mødet, hvis det findes hensigtsmæssigt.

Det foreslåede vil medføre, at skifteretten kan undlade at indkalde skyldneren til det af 1. pkt. omfattede møde, såfremt skifteretten finder det hensigtsmæssigt. Det vil bl.a. kunne være tilfældet, hvis konkursen er begæret af en likvidator, som er udnævnt efter selskabslovens § 227, stk. 3.

Til nr. 2 (§ 107, stk. 1)

Det fremgår af konkurslovens § 107, stk. 1, at straks efter at konkursdekret er afsagt, udpeger skifteretten en eller flere kuratorer efter at have rådført sig med de fordringshavere, der er til stede. Er der udpeget flere kuratorer, tegner disse boet hver for sig, medmindre skifteretten bestemmer andet.

Det foreslås, at § 107, stk. 1, nyaffattes, således at det følger af *1. pkt.*, at skifteretten, straks efter konkursdekretet er afsagt, udpeger en kurator efter reglerne i § 107 a. Det foreslås desuden, at skifteretten efter *2. pkt.* i forbindelse med afsigelse af konkursdekret eller efterfølgende kan udpege en eller flere yderligere kurator, samt at det følger af *3. pkt.*, at kuratorerne i tilfælde, hvor der er udpeget flere kuratorer, tegner boet hver for sig, medmindre skifteretten bestemmer andet.«.

Det foreslåede i *1. pkt.* vil medføre, at skifterettens udpegning af kurator på det møde, hvor konkursdekretet afsiges, skal ske efter reglerne i den foreslåede § 107 a. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 3.

Det foreslåede vil ikke ændre kurators rolle og opgaver efter udpegningen. Kurator vil således fortsat straks fra udpegningen have fulde bobehandlerbeføjelser og vil i den forbindelse på egen hånd skulle træffe de bestemmelser, som boets afvikling kræver inden for konkurslovens rammer.

Det foreslåede ændrer endvidere ikke på, at en person kun kan handle som kurator, hvis vedkommende efter konkurslovens regler er habil og egnet til dette, jf. § 1, nr. 9 og 10, og bemærkninger dertil.

Det foreslåede i *2. pkt.* vil give skifteretten udtrykkelig hjemmel at udpege en eller flere yderligere kuratorer på det møde, hvor konkursdekret afsiges, eller senere, uanset at der ikke holdes kuratorvalg efter § 113. Udpegning af en eller flere yderligere kuratorer vil ikke skulle følge reglerne i den

foreslåede § 107 a, men vil i stedet skulle ske på baggrund af skifterettens skøn over, hvem der bør indgå i bostyret sammen med den kurator, der udpeges efter reglerne i den foreslåede § 107 a.

Det foreslåede ændrer ikke på, at kurator og fordringshaverne har adgang til senest tre uger efter bekendtgørelsen om konkurss at fremsætte begæring om afholdelse af skiftesamling til valg af kurator efter konkurslovens § 108, stk. 2, jf. dog lovudkastets § 1, nr. 4 og 7, og bemærkninger dertil for så vidt angår forslag til ændring af, hvilke fordringshavere der kan begære afholdelse af et valg. En eller flere kuratorer udpeget i medfør af den foreslåede bestemmelse og den foreslåede § 107 a, jf. § 1, nr. 3, og bemærkningerne dertil, vil i et sådant tilfælde forestå bobehandlingen, indtil valget er gennemført. Ved valget ophører udpegelsen, uanset om den eller de pågældende er udpeget i medfør af den foreslåede § 107 a eller det foreslåede § 107, stk. 1, 2. pkt. Hvis skifteretten efter et gennemført valg finder, at der er grundlag for at udpege en eller flere yderligere kuratorer, vil skifteretten kunne træffe afgørelse herom i medfør af den foreslåede bestemmelse på baggrund af et skøn over, hvem der bør indgå i bostyret sammen med den eller de valgte kuratorer.

Der er ikke med det foreslåede tilsigtet en ændring af de hensyn, som skifteretten bør lægge vægt på i vurderingen af, om der bør udpeges mere end én kurator. Det foreslåede medfører således ikke, at der skal udpeges mere end én kurator i flere tilfælde end efter gældende ret.

Navnlig boets størrelse eller særligt komplicerede karakter vil kunne tillægges betydning ved skifterettens afgørelse om at udpege en eller flere yderligere kuratorer. Ligeledes vil stærkt afvigende interesser hos forskellige grupper af fordringshavere kunne begrunde, at der træffes afgørelse om at udpege en eller flere yderligere kuratorer.

Hvis der er fordringshavere repræsenteret på et møde, hvor skifteretten overvejer at udpege en eller flere yderligere kuratorer af egen drift, bør disse gives lejlighed til at udtale sig om spørgsmålet, før der træffes afgørelse.

Den foreslåede bestemmelse kan ikke anvendes til at afhjælpe situationer, hvor den første kurator er inhabil eller uegnet til hvervet. I et sådant tilfælde bør valget af kurator forkastes, hvis kurator er valgt af skiftesamlingen, jf. § 113, stk. 3, jf. stk. 1. Hvis kurator er udpeget af skifteretten, bør kurator afsættes i medfør af § 114, stk. 1. Der henvises for så vidt angår vurderingen af, om en kurator er inhabil, til § 1, nr. 9 og 10, og bemærkninger dertil.

Skifterettens afgørelser om at udpege mere end én kurator vil kunne indbringes for højere ret. Det samme gælder en afgørelse om ikke at udpege mere end én kurator, hvis der fremsættes begæring herom. Der henvises til § 1, nr. 12, og bemærkningerne dertil.

Det foreslåede i 3. *pkt.* viderefører de gældende regler om, at hvis der er udpeget flere kuratorer, tegner disse boet hver for sig, medmindre skifteretten bestemmer andet. Når der udpeges flere kuratorer, vil den almindelige tegningsregel således fortsat være, at disse tegner boet hver for sig. Skifteretten tager således ikke særskilt stilling hertil, medmindre særlige forhold gør det nødvendigt at fravige dette udgangspunkt.

Til nr. 3 (§ 107 a)

Det foreslås, at der efter § 107 indsættes en ny § 107 a med regler for skifterettens udpegning af kurator på det møde, hvor konkursdekretet afsiges.

Den foreslåede bestemmelse skal læses med forbehold for reglerne i §§ 238 og 238 a, herunder de ændringer af § 238, der følger af nærværende lovudkast, jf. § 1, nr. 9 og 10, og bemærkningerne dertil. Det følger heraf, at en person, der er inhabil efter § 238, eller ikke har de fornødne kvalifikationer efter § 238 a, ikke kan udpeges som kurator efter § 107 a.

Der er ikke med den foreslåede bestemmelse tilstræbt ændringer af anden lovgivning, herunder lov om finansiel virksomheds § 234, stk. 3, der fortsat skal anvendes ved udpegning af kurator i en finansiel virksomheds konkursbo.

Det foreslås i § 107 a, *stk. 1*, at skifteretten udpeger den som kurator, der regnet efter beløb har størst tilslutning blandt de fordringshavere, der er repræsenteret på mødet, hvor konkursdekretet afsiges, og som skifteretten skønner har stemmeret ved en afstemning om valg af kurator efter § 113.

Det foreslåede vil medføre, at skifteretten skal se bort fra fordringshavere, som skifteretten skønner ikke vil have stemmeret ved et kuratorvalg, herunder fordi fordringen er omfattet af den foreslåede § 114 a, jf. § 1, nr. 7.

Skifterettens skøn skal som efter gældende ret foretages på baggrund af de oplysninger om aktiver, gæld m.v., der måtte foreligge på mødet, hvor konkursdekretet afsiges.

Det foreslåede vil ikke ændre på, at en fordringshaver eller skyldneren kan være repræsenteret ved advokat eller anden fuldmagtshaver på det møde, hvor konkursdekretet afsiges.

Der er endvidere ikke med det foreslåede tilsigtet en ændring af, at skifteretten i praksis kan lægge vægt på skriftlige bemærkninger om udpegningen af kurator, som er indsendt af fordringshavere eller andre, hvis interesser påvirkes af konkursen. Sådanne bemærkninger vil efter omstændighederne kunne begrunde, at der foreligger særlige tilfælde, der i medfør af det foreslåede stk. 4 kan begrunde udpegning af en anden kurator end den, der følger af det foreslåede stk. 1, jf. bemærkningerne til dette stykke nedenfor.

Det foreslås i § 107 a, *stk. 2, 1. pkt.*, at skifteretten skal udpege en af sine faste kuratorer i tilfælde, hvor ingen fordringshavere, som skønnes at have stemmeret, er repræsenteret på mødet.

Det er i det foreslåede en forudsætning, at hver skifteret udnævner et passende antal faste kuratorer. Der henvises til bemærkningerne til det foreslåede stk. 5, 1. pkt., nedenfor.

Det foreslåede vil indebære, at skifteretten skal udpege en af rettens faste kuratorer som kurator, hvis der ikke er nogen fordringshavere til stede eller repræsenteret på det møde, hvor konkursdekretet afsiges, eller hvis de fordringshavere, der er repræsenteret på mødet, eller som på anden måde (eksempelvis skriftligt) har tilkendegivet deres ønske om kurator, ikke skønnes at have stemmeret. Skifteretten skal i dette tilfælde stadig påse, at kurator opfylder konkurslovens almindelige krav til kuratorer, herunder at vedkommende ikke er inhabil efter § 238, eksempelvis som følge af forudgående rådgivning af skyldneren eller dennes nærtstående, jf. herved nærværende lovudkasts § 1, nr. 9 og 10, og er i besiddelse af de fornødne kvalifikationer efter § 238 a.

Skifterettens afgørelse om at udpege en af rettens faste kuratorer i medfør af ovenstående vil ikke kunne indbringes for højere ret. Det foreslåede ændrer ikke på, at retlige spørgsmål, f.eks. om den pågældende kurator er inhabil, kan indbringes for højere ret. Der henvises til § 1, nr. 12, og bemærkningerne dertil.

Det foreslås i § 107 a, stk. 2, 2. pkt., at hvis konkursbegæringen er indgivet af en fordringshaver, der ikke er omfattet af § 114 a, skal skifteretten dog på begæring af fordringshaveren udpege den som kurator, som fordringshaveren indstiller.

I tilfælde af at der er indgivet flere konkursbegæringer mod samme skyldner med forskellige kuratorindstillinger, afgør skifteretten hvilken af de indstillede kuratorer, der skal udpeges i medfør af den foreslåede bestemmelse.

Det foreslåede er en undtagelse til det foreslåede stk. 2, 1. pkt., hvorefter skifteretten skal udpege en af sine faste kuratorer som kurator, hvis der ikke er nogen fordringshaver, som skønnes at have stemmeret ved en afstemning efter § 113, repræsenteret på mødet. Det foreslåede vil indebære, at skifteretten i stedet for en fast kurator skal udpege den person, rekvirenten indstiller som kurator, hvis rekvirenten ikke er omfattet af den foreslåede § 114 a om fordringer, der er undtaget stemmeret i forbindelse med valg om og afsættelse af kurator. Undtagelsen i det foreslåede vil gælde, uanset om skifteretten skønner, at der ikke er udsigt til dividende til rekvirentens fordring, og der følgelig ikke er stemmeret på denne, og uanset om rekvirentens fordring er ubetydelig.

Skifteretten vil i medfør af det foreslåede § 107 a, stk. 4, i særlige tilfælde kunne fravige bestemmelsen og beslutte at udpege en anden som kurator end den, som en rekvirent omfattet af bestemmelsen peger på. Der vil eksempelvis kunne være grundlag for dette, hvis rekvirenten repræsenterer en uvæsentlig del af det samlede fordringsbeløb, og et andet kuratoremne efter skifterettens skøn nyder tilslutning blandt panthavere, hvis bobehandlingen efter skifterettens skøn i det væsentligste vil varetage disse panthaveres interesse. En afgørelse om at fravige bestemmelsen vil kunne indbringes for højere ret. Der henvises til bemærkningerne til stk. 4 nedenfor.

Det foreslåede stk. 2, 2. pkt., vil alene finde anvendelse, hvis rekvirenten er fordringshaver. Hvis skyldneren indgiver egenbegæring, vil skifteretten således ikke skulle udpege den person, som skyldneren har indstillet, som kurator.

Hvis der efter det foreslåede stk. 1 er større tilslutning blandt de fordringshavere, der er repræsenteret på mødet, hvor konkursdekretet

afsiges, som efter skifterettens skøn har stemmeret efter § 113, til en anden kurator end til den person, som rekvirenten har indstillet, skal førstnævnte udpeges som kurator.

En advokat eller anden repræsentant for skyldneren eller den i § 114 a anførte personkreds vil alene kunne udpeges som kurator, hvis dette følger af stk. 1, altså hvis vedkommende har størst tilslutning blandt de fordringshavere, som efter skifterettens skøn har stemmeret efter § 113.

Skifterettens afgørelser om i medfør af ovenstående at udpege en kurator, som rekvirenten har begæret, frem for en af rettens faste kuratorer, vil ikke kunne indbringes for højere ret. Det foreslåede ændrer ikke på, at retlige spørgsmål, f.eks. om den pågældende kurator er inhabil, kan indbringes for højere ret. Der henvises til § 1, nr. 12, og bemærkningerne dertil.

Det foreslås i § 107 a, stk. 2, 3. pkt., at hvis omstændighederne taler derfor, kan skifteretten uanset reglerne i 1. og 2. pkt. på begæring udpege den kurator, der skønnes at have den største tilslutning blandt de panthavere, der ikke omfattes af § 114 a, og hvis interesser påvirkes af konkursen.

Begrebet panthavere skal forstås bredt som enhver, der har en sikkerhedsret, herunder tilbageholdsret m.v., der påvirkes af konkursen, men ikke separatister. Henvisningen til § 114 a indebærer bl.a., at der ikke skal tages hensyn til panthavere, der er nærtstående til skyldneren.

Skifterettens vurdering af, om panthavers interesser påvirkes af konkursen, vil skulle foretages på baggrund af de foreliggende oplysninger. Hvis en panthaver efter skifterettens vurdering alene har udsigt til delvis dækning af sit krav, vil panthaverens interesser påvirkes af konkursen. En panthavers interesser påvirkes omvendt ikke af konkursen, hvis det må anses for sikkert, at panthaver, f.eks. som følge af en høj prioritetsstilling i det pantsatte aktiv, har udsigt til fuld dækning.

Det foreslåede udgør en undtagelse til det foreslåede stk. 2, 1. og 2. pkt., og ændrer således ikke på, at udgangspunktet efter det foreslåede stk. 1 vil være, at skifteretten skal udpege den som kurator, der regnet efter beløb har størst tilslutning blandt de fordringshavere, der er repræsenteret på mødet, hvor konkursdekretet afsiges, og som skifteretten skønner har stemmeret efter § 113.

I tilfælde, hvor der ikke er grundlag for at udpege kurator efter udgangspunktet i stk. 1, indebærer det foreslåede, at skifteretten får en fakultativ adgang til at udpege den som kurator, der skønnes at have den største tilslutning blandt de panthavere, der ikke omfattes af den foreslåede § 114 a, og hvis interesser påvirkes af konkursen, hvis omstændighederne taler herfor. Henvisningen til 1. og 2. pkt. medfører, at denne fakultative adgang også vil være til stede i tilfælde, hvor skifteretten ellers efter 1. pkt. kunne vælge at udpege en af rettens faste kuratorer eller en kurator, som en konkursrekvirent omfattet af 2. pkt. har indgivet begæring om.

Efter det foreslåede vil skifteretten i den skønsmæssige vurdering af, om omstændighederne taler for at udpege den som kurator, som skønnes at have den største tilslutning hos panthaverne, bl.a. kunne inddrage størrelsen af de sikrede panthaverkrav, kravenes prioritetsstilling, pantets karakter m.v. Hvis panthaverinteresserne vurderes som mindre væsentlige end andre interesser, der efter skifterettens vurdering bedre kan varetages af en fast kurator, eksempelvis et behov for nærmere at vurdere grundlaget for at politianmelde mulige strafbelagte forhold eller indlede sag om konkurskarantæne, vil skifteretten kunne vælge at udpege en fast kurator, forudsat at rekvirenten ikke har begæret en kurator efter 2. pkt.

Den foreslåede bestemmelse vil alene kunne anvendes, hvis skifteretten har modtaget en begæring herom fra panthaverne eller disses repræsentanter eller andre, hvis interesser påvirkes af konkursen.

Skifterettens afgørelse om at udpege den som kurator, der skønnes at have den største tilslutning blandt panthaverne vil ikke kunne indbringes for højere ret. Det foreslåede ændrer ikke på, at retlige spørgsmål, f.eks. om den pågældende kurator er inhabil, kan indbringes for højere ret. Der henvises til § 1, nr. 12, og bemærkningerne dertil.

Det foreslås i § 107 a, *stk. 3*, at uanset reglerne i stk. 2 udpeges likvidator som kurator, hvis skyldneren var under tvangsopløsning, og likvidator blev udnævnt efter selskabslovens § 227, stk. 3.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at undtagelserne i det foreslåede i § 107 a, stk. 2, ikke vil finde anvendelse, hvis skyldneren forud for mødet, hvor konkursdekretets afsiges, er under tvangsopløsning, og likvidator er udnævnt af skifteretten efter selskabslovens § 227, stk. 3.

Det foreslåede vil ikke finde anvendelse, hvis likvidator er udnævnt på anden vis, eksempelvis på en generalforsamling i et selskab.

Det foreslåede fraviger alene stk. 2, dvs., at hvis der efter stk. 1 er større tilslutning til en anden kurator end likvidator, skal førstnævnte udpeges som kurator.

Det foreslås i § 107 a, *stk. 4*, at skifteretten i særlige tilfælde kan fravige reglerne i stk. 1-3.

Efter det foreslåede er det overladt til skifteretten at vurdere, om der er tale om et særligt tilfælde, der giver grundlag for at fravige reglerne i de foreslåede stk. 1-3.

Der vil efter omstændighederne kunne være tale om et særligt tilfælde, der berettiger fravigelse af udgangspunktet i det foreslåede stk. 1, hvis det grundet usikkerhed herom ikke er muligt for skifteretten at vurdere, om en eller flere udslagsgivende stemmer fra de fordringshavere, der er repræsenteret på mødet, er stemmeberettigede.

Hvis det efter skifterettens vurdering er sandsynligt, at skyldneren er en del af et kompleks af virksomheder, der er mistænkt for ulovlige forhold eller lignende, vil det også kunne begrunde anvendelse af stk. 4 med henblik på udpegning af en kurator, der har kendskab til komplekset.

Forudgående rekonstruktionsbehandling vil ikke i sig selv være en særlig omstændighed, der gør, at rekonstruktøren i medfør af det foreslåede stk. 4 skal udpeges som kurator, men fordringshaverne kan vælge af pege på rekonstruktøren efter den foreslåede stk. 1.

Hensynene i det foreslåede stk. 2 bør indgå i skifterettens vurdering af, hvilken kurator der skal udpeges i medfør af stk. 4, hvis der er tale om en fravigelse af stk. 1. Skifteretten bør således vurdere, om der er grundlag for at udpege en af rettens faste kuratorer eller en kurator, som rekvirenten eller panthavere eller andre på vegne af panthaverne har begæret.

I tilfælde, hvor der ikke er mødt nogen stemmeberettigede fordringshavere, vil skifteretten i medfør af den foreslåede bestemmelse kunne fravige det foreslåede stk. 2, 1. pkt., og således undlade at udpege en af sine faste kuratorer.

Skifteretten vil ligeledes i medfør af den foreslåede bestemmelse kunne fravige det foreslåede stk. 2, 2. pkt., og udpege en anden som kurator end den, som en rekvirent, der ikke er omfattet af den foreslåede § 114 a, har begæret.

Der vil efter omstændighederne kunne være tale om et særligt tilfælde, der berettiger fravigelse af det foreslåede stk. 2, 1. eller 2. pkt., hvis der efter skifterettens vurdering er behov for en kurator med særlig branchekendskab, der må antages ikke at være repræsenteret hos de faste kuratorer eller den kurator, som rekvirenten har begæret, eller hvis det er hensigtsmæssigt at udpege en kurator, der varetager konkursbehandlingen af selskaber, der er koncernforbundne med skyldneren.

I alle tilfælde er det en forudsætning for at udpege kurator efter stk. 4, at kurator opfylder konkurslovens almindelige betingelser for udpegning, herunder vedrørende habilitet og kvalifikationer.

Skifterettens afgørelser om i særlige tilfælde at fravige det foreslåede § 107 a, stk. 1-3, vil kunne indbringes for højere ret, jf. nærværende lovudkasts § 1, nr. 12, og bemærkningerne dertil.

Det foreslås i § 107 a, *stk. 5, 1. pkt.*, at skifteretten skal udnævne et passende antal faste kuratorer.

Efter det foreslåede vil det – inden for de rammer der fastsættes efter det foreslåede 2. pkt. – være overladt til den enkelte skifteret at vurdere, hvem der skal udnævnes som faste kuratorer og hvor mange. Det forudsættes, at antallet vil afhænge af sagsmængden ved den enkelte skifteret.

Det foreslås i § 107 a, *stk. 5, 2. pkt.*, at justitsministeren kan fastsætte regler om skifteretternes udnævnelse af faste kuratorer.

Efter den foreslåede bestemmelse bemyndiges justitsministeren til at fastsætte regler om skifteretternes udnævnelse af faste kuratorer.

Til nr. 4 (§ 108, stk. 2)

Efter § 108, stk. 2, 1. pkt., skal skiftesamling til valg af kurator og kreditorudvalg indkaldes, hvis kurator eller en fordringshaver begærer det.

Det foreslås, at der i § 108, stk. 2, 1. pkt., efter » fordringshaver« indsættes: », der ikke er omfattet af § 114 a, «.

Det foreslåede vil indebære, at der alene skal indkaldes til skiftesamling, hvis kurator eller fordringshaver, der ikke er omfattet af den foreslåede § 114 a, begærer det. Dette er en ændring i forhold til den gældende bestemmelse, hvorefter retten til at fremsætte begæring om skiftesamling tilkommer enhver fordringshaver, også fordringshavere, der efter det foreliggende ikke vil opnå dækning for sin fordring i boet.

En fordringshaver, der som følge af reglerne i den foreslåede § 114 a ikke har stemmeret ved et kuratorvalg, vil således ikke kunne kræve afholdelse af kuratorvalg.

Der er med det foreslåede ikke i øvrigt tilsigtet ændringer i, hvilke fordringshavere der kan begære kuratorvalg.

Til nr. 5 (§ 108 a)

Det foreslås, at der efter § 108 indsættes en ny § 108 a. Efter den foreslåede bestemmelse kan skifteretten i forbindelse med afsigelse af konkursdekret eller efterfølgende udpege en ad hoc-kurator til at varetage en del af boets behandling i stedet for kurator, hvis der som følge af kurators interesse i sagens udfald eller af andre grunde er tvivl om kurators upartiskhed i det foreliggende spørgsmål.

Det foreslåede er navnlig møntet på situationer, hvor kurator i enkeltstående forhold har en tilknytning til en fordringshaver eller til en begunstiget ved en potentielt omstødelige disposition.

Hvis kurator er inhabil i forhold til den overvejende del af arbejdet i boet, bør skifteretten overveje, om det i stedet for at anvende den foreslåede adgang til at udpege en ad hoc-kurator er hensigtsmæssigt at udpege en anden kurator. Hvis den overvejende del af arbejdet i boet eksempelvis består i at vurdere, om der skal ske omstødelse af en disposition foretaget over for en virksomhedspanthaver, bør en person, der har tilslutning fra virksomhedspanthaveren, uanset denne tilslutning ikke udpeges som kurator, idet det i så fald vil være nødvendigt at udpege en ad hoc-kurator til at håndtere omstødelsspørgsmålet.

Det foreslåede vil indebære, at udpegningen sker på baggrund af skifterettens konkrete skøn. Skifteretten vil ikke være bundet af forslag fra kurator eller andre, hvis interesser påvirkes af konkursen, og skifteretten vil eksempelvis kunne vælge at udpege en ad hoc-kurator blandt rettens faste kuratorer.

Skifterettens afgørelse om at udpege en ad hoc-kurator vil ikke kunne indbringes for højere ret. Det foreslåede ændrer ikke på, at retlige spørgsmål, f.eks. om den pågældende ad hoc-kurator er inhabil, kan indbringes for højere ret. Der henvises til § 1, nr. 12, og bemærkningerne dertil.

Til nr. 6 (§ 113, stk. 4)

Det følger af § 113, stk. 4, at skifteretten af egen drift kan udpege yderligere en kurator.

Det foreslås at ophæve § 113, stk. 4.

Det foreslåede vil ikke indebære nogen ændring af gældende ret, idet den ophævede regel vil være omfattet af det foreslåede § 107, stk. 1, 2. pkt., hvorefter skifteretten i forbindelse med afsigelse af konkursdekret eller efterfølgende vil kunne udpege en eller flere yderligere kuratorer, jf. § 1, nr. 2, og bemærkningerne dertil.

Til nr. 7 (§ 114 a)

Det foreslås, at der efter § 114 indsættes en ny § 114 a. Efter den foreslåede bestemmelse, vil der ved afstemninger efter §§ 113 og 114 ikke være stemmeret på 1) fordringer, der tilhører skyldnerens nærtstående, 2) fordringer på vederlag til rekonstruktør, tillidsmand eller likvidator og 3) fordringer, der tilhører skyldnerens ledelse eller ansatte, uanset om ansættelsesforholdet er ophørt. 1. pkt. finder ikke anvendelse på fordringer, som Lønmodtagernes Garantifond er indtrådt i, eller som er overdraget til vedkommende lønmodtager- eller arbejdsgiverorganisation eller til vedkommende statsanerkendte arbejdsløshedskasse.

Det foreslåede vil indebære, at de nævnte fordringer ikke giver stemmeret til afstemninger på skiftesamlinger om valg af kurator efter §§ 113 og 114.

Indehavere af denne type fordringer vil ikke få indflydelse på udpegningen af kurator efter det foreslåede § 107 a, stk. 1, og vil heller ikke – hvis de er konkursrekvirenter – kunne begære udpegning af en nærmere angivet kurator efter det foreslåede § 107 a, stk. 2, 2. pkt., i tilfælde, hvor der er grundlag for at udpege en kurator efter førstnævnte, jf. lovudkastets § 1, nr. 3, og bemærkningerne dertil.

Efter det foreslåede *nr. 1* vil fordringer, der tilhører skyldnerens nærtstående, ikke giver stemmeret til afstemninger efter §§ 113 eller 114.

Begrebet »nærtstående« skal forstås på samme måde som i den tilsvarende regel vedrørende afstemninger i forbindelse med rekonstruktion, jf. konkurslovens § 13 d, stk. 4. Konkurslovens § 2 (som ikke foreslås ændret) fastlægger i den forbindelse, hvad der skal forstås ved nærtstående i konkursloven.

Det bemærkes, at et nærtstående selskab eller lignende, der også er under konkursbehandling, vil være at anse som en selvstændig juridisk person, der ikke er nærtstående til skyldneren, og det nærtstående selskab eller lignendes konkursbo vil derfor efter det foreslåede have stemmeret, hvis der konkret er stemmeret på krav i den pågældende konkursklasse.

Efter det foreslåede *nr. 2* vil fordringer på vederlag til rekonstruktør, tillidsmand eller likvidator ikke give stemmeret ved afstemninger efter §§ 113 eller 114. Det foreslåede vil alene omfatte krav på vederlag for udførelse af hvervet som rekonstruktør, tillidsmand eller likvidator. Hvis en advokat eksempelvis har et krav mod skyldneren vedrørende arbejde udført inden konkursbehandlingen, er der således stemmeret på kravet, forudsat at der i det konkrete bo er stemmeret på krav omfattet af konkurslovens § 97, og stemmeret ikke er udelukket efter reglerne i de foreslåede nr. 1 eller nr. 3. Ligeledes vil et krav omfattet af konkurslovens § 94, nr. 2, som er stiftet i forbindelse med en forudgående rekonstruktionsbehandling med rekonstruktørens samtykke, fortsat give stemmeret.

Det foreslåede vil ikke omfatte fordringer på vederlag til kurator, der er omfattet af konkurslovens § 93, da det antages, at der ikke er hjemmel til at kræve kuratorvalg i tilfælde, hvor der alene er delvis dækning til krav omfattet af § 93.

Efter det foreslåede *nr. 3, 1. pkt.*, vil fordringer, der tilhører skyldnerens ledelse eller ansatte, uanset om ansættelsesforholdet er ophørt, som

udgangspunkt ikke give stemmeret til afstemninger efter §§ 113 og 114. Det foreslåede vil omfatte alle fordringer, der tilhører skyldnerens ledelse eller ansatte, uanset om ansættelsesforholdet er ophørt, herunder f.eks. også simple fordringer, der ikke angår eller udspringer af ansættelsesforholdet.

Det foreslåede omfatter alene ledelsens eller den ansattes krav og omfatter således f.eks. ikke skatteforvaltningens krav på A-skat og arbejdsmarkedsbidrag af løn m.v. omfattet af konkurslovens § 95, stk. 3.

Efter det foreslåede nr. 3, 2. pkt., vil dette udgangspunkt skulle fraviges, hvis Lønmodtagernes Garantifond er indtrådt i kravet, eller hvis kravet er overdraget til vedkommende lønmodtager- eller arbejdsgiverorganisation eller arbejdsløshedskasse. Det vil fortsat være et krav, at der konkret er stemmeret på krav omfattet af konkurslovens § 95.

Det foreslåede vil indebære, at Lønmodtagernes Garantifond skal være indtrådt i de nævnte fordringer, der tilhører skyldnerens ledelse eller ansatte, eller fordringerne skal være overdraget til vedkommende lønmodtager- eller arbejdsgiverorganisation eller til vedkommende statsanerkendte arbejdsløshedskasse. Det vil være en forudsætning, at der er tale om en overdragelse af kravet til vedkommende lønmodtager- eller arbejdsgiverorganisation eller arbejdsløshedskasse, der er omfattet af § 8, stk. 1, i lov om Lønmodtagernes Garantifond, jf. lovbekendtgørelse nr. 1244 af 27. november 2024, idet en sådan overdragelse medfører, at der ikke sker bortfald af adgangen til at opnå betaling af kravet fra fonden.

Det foreslåede har til formål at mindske risikoen for, at der tildeles stemmeret på baggrund af krav, der udspringer af fiktive ansættelseskontrakter. Baggrunden for det foreslåede er desuden, at det vurderes mindre vigtigt for den omfattede persongruppe at opnå indflydelse på valg og afsættelse af bostyret, når gruppens krav dækkes af Lønmodtagernes Garantifond.

Til nr. 8 (§ 197, stk. 2, nr. 6)

Efter § 197, stk. 2, nr. 6, kan kendelse om gældssanering i almindelighed ikke afsiges, hvis skyldneren har indrettet sig med henblik på gældssanering.

Det foreslås, at tilføje, at hvis skyldneren har undladt at bestride åbenbart grundløse fordringer vil det være udtryk for, at skyldneren har indrettet sig med henblik på gældssanering.

Det foreslåede vil indebære, at det udtrykkeligt vil fremgå af bestemmelsen, at skifteretten i sin vurdering af, om skyldneren har indrettet sig med henblik på gældssanering, bør foretage en vurdering af, om skyldneren før eller under gældssaneringssagen har undladt at bestride åbenbart grundløse fordringer.

Formålet er at imødegå risikoen for, at gældssaneringsreglerne misbruges, således at fiktiv gæld indgår i vurderingen af, om betingelserne for gældssanering for skyldneren er opfyldt, samt at der beregnes dividende af fiktive krav.

Hvis der er tale om mindre beløb, som skyldneren ikke har bestridt, og det må antages, at årsagen til dette er skyldnerens manglende overblik over sin økonomi, kan det ikke lægges til grund, at skyldneren har undladt at bestride fordringen for at indrette sig på gældssanering.

Det foreslåede indebærer ikke, at der generelt indføres fordringsprøvelse i gældssaneringssager.

Hvis skyldneren under gældssaneringssagen bestrider en åbenbart grundløs fordring, men efterfølgende undlader på rimelig vis (efter skifterettens vurdering) at bestride den under en af kreditor anlagt sag efter § 209, stk. 3, vil det efter omstændighederne kunne anses for et svingagtigt forhold, der kan føre til ophævelse af gældssaneringskendelsen efter § 229, stk. 1, nr. 1.

Til nr. 9 (§ 238, stk. 1)

Efter § 238, stk. 1, må ingen handle som kurator, skifterettens medhjælper, medlem af kreditorudvalget, sagkyndig bistand, forretningskyndig medhjælp, revisor, rekonstruktør, tillidsmand eller vurderingsmand, hvis han er en af skyldnerens nærtstående eller er afhængig af skyldneren, eller hvis der som følge af hans interesse i sagens udfald eller af andre grunde er tvivl om hans upartiskhed i det foreliggende spørgsmål.

Det foreslås, at begrebet »forretningskyndig medhjælp« udgår af bestemmelsen.

Det foreslåede vil ikke ændre gældende ret, idet begrebet »forretningskyndig medhjælp« i konkurslovens § 110 blev erstattet af begrebet »sagkyndig bistand« ved lov nr. 382 af 22. maj 1996 om ændring

af konkursloven og visse andre love (Rationalisering og modernisering af konkursbehandlingen m.v.) og ikke anvendes andre steder i konkursloven. Det foreslåede har således alene karakter af en konsekvensændring.

Det foreslås endvidere, at det udgår af bestemmelsen, at ingen må handle som kurator eller en af de andre anførte roller, hvis vedkommende er en af skyldnerens nærtstående.

Der er ikke med det foreslåede tilsigtet nogen ændring af gældende ret. Der henvises herved til det foreslåede § 238, stk. 2, 1. pkt., jf. § 1, nr. 10, og bemærkningerne dertil, hvoraf følger bl.a., at en person vil være inhabil, hvis vedkommende er senere end to år før fristdagen har været skyldnernes nærtstående.

Det foreslåede stykke og de foreslåede § 238, stk. 2 og 3 jf. § 1, nr. 10 og bemærkningerne dertil, vil supplere hinanden, og det vil altid skulle vurderes efter hver af de tre stykker, om en person er inhabil til at optræde som kurator m.v.

Efter det foreslåede vil skifteretten således, uanset at en person ikke er inhabil efter de foreslåede § 238, stk. 2 og 3, jf. § 1, nr. 10, stadig kunne være inhabil efter stk. 1. Eksempelvis vil en advokat, der alene har ydet rådgivning senere end tre måneder før fristdagen angående et forsøg på at opnå en samlet ordning af skyldnerens økonomiske forhold, således kunne være inhabil, hvis skifteretten efter en konkret vurdering af sagen finder, at der er tvivl om dennes upartiskhed i det foreliggende spørgsmål.

Ligeledes vil et fast klientforhold mellem skyldneren og en advokat kunne medføre en sådan tvivl om advokatens upartiskhed, at advokaten er inhabil efter det foreslåede § 238, stk. 1, uanset at advokaten ikke har ydet rådgivning omfattet af det foreslåede stk. 3. Det vil efter omstændighederne også kunne være tilfældet, hvis advokaten tidligere end et år før fristdagen løbende har ydet rådgivning til skyldneren som dennes faste advokat.

Til nr. 10 (§ 238, stk. 2-4)

Det foreslås, at der efter § 238, stk. 1, indsættes tre nye stykker med regler om inhabilitet for kuratorer og andre personer, der antages til at bistå skifteretten, således at stk. 2-5 herefter bliver stk. 5-8.

Det foreslås, at der efter § 238, stk. 1, indsættes et nyt *stk. 2*, hvor det af *1. pkt.* følger, at det foreslåede § 238, stk. 1, jf. § 1, nr. 9, og bemærkningerne dertil, endvidere finder anvendelse på personer, der er eller senere end to år før fristdagen har været skyldnerens nærtstående eller en del af skyldnerens eller dennes nærtståendes ledelse. Det foreslås endvidere, at det af *2. pkt.* følger, at *1. pkt.* ikke finder anvendelse, hvis ledelsen er udøvet som rekonstruktør, som kurator i en nærtståendes konkursbo, eller hvis vedkommende er indsat i skyldnerens ledelse af en sådan kurator med henblik på at indgive begæring om konkurs eller rekonstruktionsbehandling.

Efter det foreslåede stk. 2, 1. pkt., vil en person, ligesom efter gældende ret, være inhabil som kurator, skifterettens medhjælper, medlem af kreditorudvalget, sagkyndig bistand, revisor, rekonstruktør, tillidsmand eller vurderingsmand, hvis vedkommende er skyldnerens nærtstående.

Det foreslåede i stk. 2, 1. pkt., vil herudover medføre, at en person er inhabil, hvis vedkommende er en del af skyldnerens eller skyldnerens nærtståendes ledelse.

Det foreslåede i stk. 2, 1. pkt., vil endvidere medføre, at en person er inhabil, hvis vedkommende senere end to år før fristdagen har været skyldnerens nærtstående eller en del af skyldnerens eller dennes nærtståendes ledelse.

Konkurslovens § 2 fastlægger, hvad der skal forstås ved nærtstående i konkursloven. Det bemærkes, at et nærtstående konkursbo er en selvstændig juridisk person, der ikke kan anses for nærtstående til skyldneren.

Ved »ledelse« forstår bestyrelse, direktion og lignende.

Det foreslåede i stk. 2, 2. pkt., vil indebære, at det foreslåede *1. pkt.* ikke vil finde anvendelse, hvis ledelsen er udøvet som rekonstruktør, som kurator i en nærtståendes konkursbo, eller hvis vedkommende er indsat i skyldnerens ledelse af en sådan kurator med henblik på at indgive begæring om konkurs eller rekonstruktionsbehandling. I sådanne tilfælde, vil en person således ikke være inhabil efter det foreslåede *1. pkt.* Det bemærkes, at en person efter omstændighederne kan være inhabil efter de øvrige foreslåede bestemmelser, uanset at personen er omfattet af det foreslåede stk. 2, 2. pkt.

Det foreslås, at der efter det foreslåede stk. 2 indsættes et nyt *stk. 3*, hvor det følger af *1. pkt.*, at ingen må handle som kurator, skifterettens medhjælper, rekonstruktør, tillidsmand eller vurderingsmand, hvis denne senere end et år

før fristdagen i ikke uvæsentligt omfang har ydet rådgivning til skyldneren eller i væsentligt omfang har ydet rådgivning til en nærtstående, der direkte eller indirekte ejer en væsentlig del af kapitalen i skyldneren. Det foreslås endvidere, at det af 2. pkt. følger, at 1. pkt. ikke finder anvendelse, hvis rådgivningen er ydet i egenskab af beskikket rekonstruktør for skyldneren eller blev ydet senere end tre måneder før fristdagen og angik et forsøg på at opnå en samlet ordning af skyldnerens økonomiske forhold.

Begrebet »nærtstående, der direkte eller indirekte ejer en væsentlig del af kapitalen i skyldneren« skal forstås i overensstemmelse med konkurslovens § 2, stk. 3, 1. led. Hvis skyldneren er en fysisk person, vil denne del af det foreslåede ikke finde anvendelse, og spørgsmålet om inhabilitet vil i stedet skulle vurderes alene efter § 238, stk. 1. Hvis en person har ydet rådgivning til et koncernforbundet selskab, som ikke direkte eller indirekte ejer en væsentlig del af kapitalen i skyldneren, vil spørgsmålet om inhabilitet ligeledes skulle vurderes efter den almindelige regel i § 238, stk. 1.

Vurderingen af, om der er ydet rådgivning til skyldneren i ikke uvæsentligt omfang eller rådgivning i væsentligt omfang til en nærtstående, der direkte eller indirekte ejer en væsentlig del af kapitalen i skyldneren, vil skulle foretages af skifteretten på baggrund af den erklæring og eventuelle skriftlige redegørelse, der skal indgives efter det foreslåede § 238, stk. 4, jf. bemærkningerne til denne bestemmelse nedenfor, og omstændighederne i øvrigt.

Der er med det foreslåede indført to forskellige tærskler for, hvornår rådgivning medfører inhabilitet. For så vidt angår skyldneren er det tilstrækkeligt, at der er ydet rådgivning af ikke uvæsentligt omfang, mens der for så vidt angår nærtstående, der direkte eller indirekte ejer en væsentlig del af kapitalen i skyldneren, skal være ydet rådgivning af væsentligt omfang. Baggrunden herfor er, at det som udgangspunkt i højere grad vil give anledning til tvivl om en persons upartiskhed, og dermed habilitet, hvis vedkommende har ydet rådgivning direkte til skyldneren, end hvis personen alene har ydet rådgivning til skyldnerens nærtstående.

Der vil ved vurderingerne skulle lægges vægt på omfanget af den ydede rådgivning sammenholdt med omfanget af skyldnerens samlede forretning. Der vil således som udgangspunkt skulle mindre til, før rådgivning af et vist omfang findes ikke uvæsentlig (for så vidt angår skyldneren) eller væsentlig (for så vidt angår nærtstående, der direkte eller indirekte ejer en væsentlig del af kapitalen i skyldneren), hvis der er tale om en mindre virksomhed end

en større virksomhed. Dette skal ses i lyset af, at f.eks. udførelsen af blot enkelte advokatopgaver årligt for en mindre virksomhed i mange tilfælde betyder, at advokaten reelt vil være at betragte som virksomhedens faste advokat, mens det samme ikke vil være tilfældet for advokater, der udfører et tilsvarende antal opgaver for større virksomheder, der i mange tilfælde løbende modtager bistand fra mere end en advokat vedrørende et større antal advokatopgaver.

Uanset dette udgangspunkt vil det efter det foreslåede skulle betragtes som væsentligt, og dermed medføre inhabilitet, hvis en rådgiver har rådgivet skyldneren eller skyldnerens nærtstående, der direkte eller indirekte ejer en væsentlig del af kapitalen i skyldneren, om et større antal spørgsmål eller sager, herunder retssager.

Det vil være det klare udgangspunkt, at sådan løbende rådgivning vil medføre inhabilitet, uanset om sagerne ikke angår forhold, der er genstand for tvist eller behandling under konkurssagen, og uanset om rådgivningens værdi udgør en relativt lille del af skyldnerens eller de omfattede nærtståendes samlede forretning. Det foreslåede vil medføre, at egentlige husadvokater eller husrådgivere for skyldneren eller nærtstående, der direkte eller indirekte ejer en væsentlig del af kapitalen i skyldneren, som det klare udgangspunkt vil være inhabile. Andre rådgivere, der har bistået med rådgivning om et større antal spørgsmål eller sager, vil som udgangspunkt også være inhabile. Der skal i vurderingen af, om der er ydet rådgivning i et sådant antal sager, at det må anses som væsentligt efter det foreslåede, blandt andet lægges på, om udpegning af den pågældende rådgiver som kurator m.v. vil kunne give anledning til tvivl om rådgiverens upartiskhed.

Det foreslåede vil på baggrund af de ovenfor anførte betragtninger bl.a. indebære, at en person i et tilfælde, hvor omstændighederne er lig dem, der blev behandlet i Vestre Landsrets kendelse af 22. december 2023, optrykt i Ugeskrift for Retsvæsen 2024, side 1599, som er refereret på side 10 i udtalelsen, vil være inhabil. En advokat vil således efter det foreslåede f.eks. være inhabil som kurator m.v., hvis det advokatkontor, som advokaten er tilknyttet, senere end ét år før fristdagen har bistået skyldneren eller skyldnerens nærtstående, der direkte eller indirekte ejer en væsentlig del af kapitalen i skyldneren, i et større antal sager og ydet rådgivning, uanset om sagerne omhandlede spørgsmål, der behandles eller berøres under konkursen. Det bemærkes, at rådgivning af et lignende omfang ydet på et tidligere tidspunkt også efter omstændighederne vil kunne medføre

inhabilitet efter den almindelige regel i det foreslåede § 238, stk. 1, jf. § 1, nr. 9, og bemærkningerne dertil.

Ligeledes vil den absolutte størrelse af det salær, en advokat har modtaget fra skyldneren for at have ydet rådgivning, i sig selv kunne betyde, at rådgivningen må betragtes som ikke uvæsentlig eller væsentlig, hvis der er tale om et meget højt salær, uanset at beløbet udgør en relativt lille del af skyldnerens eller et omfattet, nærtstående selskabs samlede forretning.

Det foreslåede 2. pkt. vil som anført indebære, at rådgivning ydet i egenskab af beskikket rekonstruktør for skyldneren ikke vil medføre inhabilitet efter det foreslåede 1. pkt. Denne undtagelse vil omfatte enhver form for rådgivning ydet i egenskab af beskikket rekonstruktør for skyldneren og vil også finde anvendelse, hvis rekonstruktøren som led i udførelsen af sit hverv har overtaget skyldnerens ledelse.

Det foreslåede i 2. pkt. vil endvidere indebære, at rådgivning, som er ydet senere end tre måneder før fristdagen og angik et forsøg på at opnå en samlet ordning af skyldnerens økonomiske forhold, ikke vil medføre inhabilitet efter det foreslåede i 1. pkt.

Vurderingen af, om der er tale om rådgivning omfattet af de nævnte undtagelser, vil skulle foretages af skifteretten på baggrund af den erklæring eller redegørelse, der skal afgives eller indgives af en person, før vedkommende kan beskikkes som kurator, jf. bemærkningerne til det foreslåede § 238, stk. 4, nedenfor.

Hvis en person tidligere end et år før fristdagen har rådgivet skyldneren, eller hvis en person har rådgivet et selskab, der ikke længere er nærtstående til skyldneren, medfører det foreslåede som udgangspunkt ikke inhabilitet. Ligeledes vil det som udgangspunkt ikke medføre inhabilitet, hvis der alene er ydet rådgivning af uvæsentligt omfang til skyldneren og rådgivning af ikke væsentligt omfang til skyldnerens nærtstående, der direkte eller indirekte ejer en væsentlig del af kapitalen i skyldneren.

Uanset at en person ikke er inhabil efter den foreslåede bestemmelse, herunder hvis der alene er ydet rådgivning i egenskab af beskikket rekonstruktør for skyldneren, eller rådgivning, som er ydet senere end tre måneder før fristdagen angående et forsøg på at opnå en samlet ordning af skyldnerens økonomiske forhold, vil en person kunne findes inhabil efter det foreslåede § 238, stk. 1, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 10, nedenfor.

Udpegningen af en person, der ikke er inhabil, som kurator vil skulle følge fremgangsmåden i den foreslåede § 107 a, hvorefter skifteretten som udgangspunkt udpeger den som kurator, der regnet efter beløb har størst tilslutning blandt de fordringshavere, der er repræsenteret på mødet, hvor konkursdekretet afsiges, og som skifteretten skønner har stemmeret ved en afstemning efter § 113.

Det foreslåede stk. 3 vil ikke have nogen betydning for tillidsmænd for så vidt angår rådgivning ydet til skyldneren, idet det bl.a. følger af nugældende § 238, stk. 5, der i det foreslåede videreføres som § 238, stk. 8, at en person, der beskikkes som tillidsmand i medfør af konkurslovens § 9 b, stk. 3, § 11 a, stk. 4, eller § 11 e, stk. 6, ikke må have været revisor eller forretningsmæssig rådgiver for skyldneren i to år forud for indledningen af den forebyggende rekonstruktionsbehandling eller rekonstruktionsbehandlingen. Det foreslåede vil dog, ligesom for de øvrige roller omfattet af det foreslåede, have betydning for vurderingen af, om en tillidsmand er inhabil som følge af rådgivning ydet til skyldnerens nærtstående, der indirekte eller direkte ejer en væsentlig del af skyldnerens kapital, senere end et år før fristdagen.

Det foreslås, at der efter det foreslåede stk. 3 indsættes et nyt *stk. 4*, hvorefter en person, der vil udpeges til eller beskikkes som kurator, skifterettens medhjælper, rekonstruktør eller tillidsmand, skal afgive en erklæring til skifteretten om, hvorvidt vedkommende senere end et år før fristdagen har ydet rådgivning til skyldneren eller til nogen, som vedkommende vidste eller burde vide var nærtstående til skyldneren, og i bekræftende fald kort skriftligt redegøre for arbejdets karakter og tidsmæssige omfang.

Det foreslåede vil indebære, at en person, der vil udpeges til eller beskikkes som kurator, skifterettens medhjælper, rekonstruktør eller tillidsmand vil skulle afgive en erklæring til skifteretten om, hvorvidt vedkommende senere end et år før fristdagen har ydet rådgivning til skyldneren eller til nogen, som vedkommende vidste eller burde vide var nærtstående til skyldneren, i bekræftende fald kort skriftligt redegøre for arbejdets karakter og tidsmæssige omfang.

Det foreslåede vil ikke medføre et krav om en lignende erklæring fra personer, før de udpeges til eller antages i andre roller såsom sagkyndig bistand eller vurderingsmand.

Konkurslovens § 2 fastlægger, hvad der skal forstås ved nærtstående i konkursloven.

Hvis den person, der gerne vil udpeges eller beskikkes, ikke har ydet rådgivning til skyldneren eller dennes nærtstående senere end et år før fristdagen, kan erklæring herom afgives mundtligt til retsbogen på mødet.

Hvis der derimod er ydet rådgivning i det anførte tidsrum, skal erklæringen udfærdiges skriftligt og indeholde en redegørelse for arbejdets karakter og tidsmæssige omfang, der gør skifteretten i stand til at vurdere, om erklæringens afgiver er inhabil efter det foreslåede stk. 4.

Erklæringen vil til dette formål skulle indeholde oplysninger om rådgivning ydet til skyldneren og skyldnerens nærtstående, herunder nærtstående, der direkte eller indirekte ejer en væsentlig del af kapitalen i skyldneren.

Erklæringen vil også skulle indeholde oplysning om rådgivning omfattet af den foreslåede bestemmelse, som er ydet af personens nærtstående eller andre i samme firma, hvis en sådan rådgivning indebærer risiko for afsmitning.

Vurderingen af, om en person vidste eller burde vide, at vedkommende har ydet rådgivning til skyldnerens nærtstående, vil skulle foretages på baggrund af sagens samlede omstændigheder på tidspunktet for erklæringens afgivelse, herunder hvilke oplysninger, der var tilgængelige for vedkommende på dette tidspunkt, f.eks. i offentligt tilgængelige registre.

Det foreslåede indebærer ikke et krav om, at erklæringen skal indleveres før det møde, hvor kurator udpeges. Erklæringen bør dog som udgangspunkt senest foreligge på mødet. Hvis det undtagelsesvist ikke er muligt at medbringe erklæringen til mødet, kan skifteretten afsige konkursdekret på mødet, udpege kurator efter reglerne i den foreslåede § 107 a, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 3, og fastsætte en frist for indgivelse af erklæringen.

Hvis der ikke straks til dekretmødet eller inden for den fastsatte frist afgives en erklæring eller indgives en skriftlig redegørelse i overensstemmelse med den foreslåede bestemmelse, bør skifteretten som udgangspunkt udpege eller beskikke en anden til det pågældende hverv.

Indgivelse af urigtig erklæring til en offentlig myndighed, herunder skifteretten, er strafbelagt efter straffelovens §§ 162 og 163.

Hvis en person har ydet rådgivning, der kan have betydning for skifterettens vurdering af spørgsmålet om inhabilitet, til skyldneren eller dennes nærtstående på et tidligere tidspunkt end et år før fristdagen, skal personen også fremlægge oplysninger om denne rådgivnings karakter og tidsmæssige omfang, der – sammenholdt med sagens øvrige oplysninger – gør det muligt for skifteretten at vurdere, om personen er inhabil efter det foreslåede § 238, stk. 1, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 9. Efter omstændighederne vil sådanne oplysninger bl.a. kunne omfatte enhver form for rådgivning ydet til skyldneren og dennes nærtstående, herunder rådgivning ydet tidligere end et år før fristdagen. Det vil altid skulle vurderes konkret, om rådgivningen medfører inhabilitet, men rådgivning, der er ydet som led i et klientforhold, der er afsluttet flere år før fristdagen, vil som udgangspunkt ikke medføre inhabilitet efter det foreslåede stk. 1. De nævnte oplysninger vil med fordel kunne afgives samtidig med eller inkluderes i ovennævnte redegørelse.

Til nr. 11 (§ 239, stk. 1)

Efter § 239, stk. 1, fastsætter skifteretten vederlag til kurator, skifterettens medhjælper og rekonstruktør efter en konkret bedømmelse på grundlag af en begrundet indstilling fra de pågældende. Indstillingen skal indeholde oplysninger om den tid, der er medgået til udførelsen af de enkelte opgaver, som de pågældende har varetaget, og om, hvornår opgaverne er udført.

Det foreslås, at der i § 239, *stk. 1*, efter »kurator,« indsættes: »herunder for dennes arbejde som likvidator i en eventuel forudgående tvangsopløsning,«.

Det foreslåede vil indebære, at skifteretten fastsætter kurators samlede vederlag, herunder for dennes arbejde som likvidator i en eventuel tvangsopløsning, der gik forud for afsigelse af konkursdekretet, så det undgås, at en kurator, der har optrådt i rollen som likvidator, før et selskab blev sendt til konkursbehandling, fastsætter sit eget likvidatorsalær.

Det foreslåede indebærer, at skifteretten skal fastsætte kurators honorar under hensyntagen til, at kurator ikke modtager dobbelthonorar for arbejde, der allerede er dækket af honoraret for det udførte arbejde som likvidator.

Til nr. 12 (§ 249, 1. pkt.)

Efter § 249, 1. pkt., kan skifterettens afgørelser efter § 8, § 9 b, stk. 1, 1. pkt., § 13 d, stk. 2, 2. pkt., jf. §§ 120 og 121, § 13 d, stk. 3 og 5, § 13 e, stk. 4, § 21, § 113, stk. 2, § 115, stk. 2, §§ 120-122 og § 164 a, stk. 1, ikke indbringes for højere ret.

Det foreslås, at der i § 249, 1. pkt., efter »§ 21,« indsættes: »§ 107 a, bortset fra afgørelser efter dennes stk. 4 om at fravige dennes stk. 1-3, § 108 a,«.

Det foreslåede vil indebære, at skifterettens afgørelser efter det foreslåede § 107 a, stk. 4, om i særlige tilfælde at udpege en anden kurator end den, som følger af § 107 a, stk. 1-3, vil kunne indbringes for højere ret.

Det foreslåede vil desuden indebære, at afgørelser om ikke at fravige § 107 a, stk. 1-3, ikke vil kunne indbringes for højere ret.

Det foreslåede vil endvidere indebære, at skifterettens afgørelse om udpegning af en ad hoc-kurator efter den foreslåede § 108 a ikke vil kunne indbringes for højere ret.

Det foreslåede vil ikke ændre adgangen til at indbringe skifterettens afgørelser truffet efter den foreslåede § 107, jf. § 1, nr. 2, herunder om at udpege en eller flere yderligere kuratorer på mødet, hvor konkursdekretet afsiges, eller efterfølgende, for højere ret. Det samme vil gælde afgørelser om at undlade at udpege en eller flere yderligere kuratorer, i tilfælde hvor der fremsættes begæring herom.

Det foreslåede ændrer heller ikke på, at retlige spørgsmål, f.eks. spørgsmålet om, hvorvidt en kurator udpeget efter § 107 a, stk. 1-3, er inhabil, kan indbringes for højere ret.

Til § 2

[Model A

Til nr. 1 (§ 227, stk. 3, 1. pkt.)

Efter § 227, stk. 3, 1. pkt., kan skifteretten udnævne en eller flere likvidatorer. Bestemmelsen finder anvendelse, når Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse et selskab.

Det foreslås, at bestemmelsen affattes med følgende ordlyd: »Skifteretten udnævner en eller flere likvidatorer.«

Det foreslåede vil medføre, at skifteretten skal udnævne en eller flere likvidatorer, når Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse et selskab. Der vil således ikke som efter gældende ret være adgang til at undlade at udnævne en likvidator.

Det foreslåede vil ikke ændre likvidators opgaver og pligter. Likvidator vil således fortsat på skifterettens vegne skulle varetage bobehandlingen med henblik på opløsning under respekt af de selskabsretlige regler om likvidation, der ikke foreslås ændret.]

[Model B

Til nr. 1 (§ 227, stk. 3, 1. pkt.)

Efter § 227, stk. 3, 1. pkt., kan skifteretten udnævne en eller flere likvidatorer. Bestemmelsen finder anvendelse, når Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse et selskab.

Det foreslås, at bestemmelsen affattes med følgende ordlyd: »Skifteretten udnævner en eller flere likvidatorer.«

Det foreslåede vil medføre, at skifteretten skal udnævne en eller flere likvidatorer, når Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse et selskab, medmindre der er grundlag for at undlade dette i medfør af det foreslåede § 227, stk. 3, 2. pkt., jf. § 2, nr. 2, og bemærkningerne dertil.

Det foreslåede vil ikke ændre likvidators opgaver og pligter. Likvidator vil således fortsat på skifterettens vegne skulle varetage bobehandlingen med henblik på opløsning under respekt af de selskabsretlige regler om likvidation, der ikke foreslås ændret.

Til nr. 2 (§ 227, stk. 3, 2. pkt.)

Det foreslås, at der efter det foreslåede § 227, stk. 3, 1. pkt., jf. § 2, nr. 1, og bemærkninger dertil, indsættes et nyt punktum, hvorefter skifteretten uanset det foreslåede 1. pkt. vil kunne undlade at udnævne en likvidator, hvis skifteretten indkalder selskabets ledelse til et møde i skifteretten, jf. § 229,

stk. 4, og det på grundlag af ledelsens forklaring på mødet og sagens øvrige omstændigheder må anses for ubetænkeligt at opløse selskabet uden at udnævne en likvidator.

Det foreslåede vil medføre, at skifteretten i forbindelse med, at et selskab sendes til tvangsopløsning, kan undlade at udnævne en likvidator, hvis skifteretten indkalder ledelsen til et møde i skifteretten, og det på grundlag af ledelsens forklaring på mødet og sagens øvrige oplysninger må anses for ubetænkeligt at opløse selskabet uden at udnævne en likvidator. Mødet vil som følge af henvisningen til det foreslåede § 229, stk. 4, kunne afholdes ved anvendelse af telekommunikation med eller uden billede, jf. § 2, nr. 3 og 4, og bemærkningerne dertil.

Det foreslåede indebærer, at hver enkelt skifteret fra sag til sag skal vurdere, om der er grundlag for at undlade at udnævne en likvidator.

Der vil være tale om en konkret vurdering, hvor skifteretten bl.a. kan lægge vægt på de oplysninger, som skifteretten modtager fra Erhvervsstyrelsen i forbindelse med, at et selskab oversendes til tvangsopløsning. Det er derfor ikke muligt udtømmende at opregne, hvilket momenter, der taler for, at der ikke skal udnævnes en likvidator.

Efter omstændighederne vil oplysninger om, at selskabet har ikke uvæsentlig gæld til det offentlige, eller at der sket ledelsesskift kort før tvangsopløsningen, tale for, at der bør udnævnes en likvidator.

Det vil ligeledes efter omstændighederne kunne indikere, at det er betænkeligt at opløse et selskab uden at udnævne en likvidator, hvis der ikke foreligger oplysninger om selskabets bogføring, eller hvis det ikke er muligt at indhente sådanne, idet manglende bogføring i sig selv kan begrunde konkurskarantæne.

Hvis Erhvervsstyrelsen i forbindelse med oversendelse af et selskab til tvangsopløsning oplyser, at selskabet er en del af et kompleks af selskaber, der er sendt til tvangsopløsning samtidig, kan dette forhold også tale for, at det vil være betænkeligt at undlade at udnævne en likvidator.

I forhold til oplysninger afgivet til brug for skifterettens vurdering af, om der skal udnævnes en likvidator, bemærkes, at indgivelse af urigtig erklæring til en offentlig myndighed, herunder skifteretten, er strafbelagt efter straffelovens §§ 162 og 163.

Til nr. 3 og 4 (§ 227, stk. 5 og 6)

Efter § 229, stk. 4, kan skifteretten indkalde tidligere medlemmer af selskabets ledelse og selskabets hidtidige revisor til møde i skifteretten med henblik på at indhente oplysninger i henhold til stk. 2 og 3 om selskabets hidtidige virke.

Efter § 229, stk. 5, kan skifteretten bestemme, at tidligere medlemmer af selskabets ledelse og selskabets hidtidige revisor deltager i mødet ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis det findes hensigtsmæssigt. Den pågældende indkaldes til at møde et nærmere angivet sted, jf. retsplejelovens § 192.

Efter § 229, stk. 6, kan skifteretten bestemme, at tidligere medlemmer af selskabets ledelse og selskabets hidtidige revisor deltager i mødet ved anvendelse af telekommunikation uden billede, hvis det vil være forbundet med uforholdsmæssige vanskeligheder at deltage i mødet ved anvendelse af telekommunikation med billede og deltagelse ved anvendelse af telekommunikation uden billede findes forsvarlig.

Det foreslås, at § 229, *stk. 5*, affattes, således at skifteretten kan bestemme, at tidligere medlemmer af selskabets ledelse og selskabets hidtidige revisor deltager i mødet ved anvendelse af telekommunikation med eller uden billede, hvis dette findes hensigtsmæssigt.

Det foreslås desuden, at § 229, *stk. 6*, ophæves.

Det foreslåede vil medføre, at skifteretten vil kunne bestemme, at tidligere medlemmer af selskabets ledelse og selskabets eventuelle hidtidige revisor deltager i et møde efter § 229, stk. 4, der afholdes med henblik på at indhente oplysninger i henhold til stk. 2 og 3 om selskabets hidtidige virke, ved anvendelse af telekommunikation med eller uden billede, hvis dette findes hensigtsmæssigt.

Det foreslåede vil som følge af henvisningen i § 229, stk. 4, til stk. 3, desuden medføre, at skifteretten også vil kunne bestemme, at ledelsen i dattervirksomheder kan deltage i et møde efter stk. 4 ved anvendelse af telekommunikation med eller uden billede, hvis dette findes hensigtsmæssigt, når moderselskabet oversendes til tvangsopløsning, og

datterselskabets ledelse i medfør af stk. 3 er forpligtet til at bistå skifteretten og en eventuel likvidator udnævnt af skifteretten.

Det foreslåede vil endvidere medføre, at det ikke, som efter gældende ret, vil være en forudsætning for at anvende telekommunikation uden billede, at det vil være forbundet med uforholdsmæssige vanskeligheder at deltage i mødet ved anvendelse af telekommunikation med billede.

Efter det foreslåede vil det være overladt til skifteretten at vurdere, om det er hensigtsmæssigt at anvende telekommunikation med eller uden billede.

Ved afgørelsen af, om den pågældende kan deltage i mødet i retten ved anvendelse af telekommunikation med eller uden billede, bør retten for det første lægge afgørende vægt på den pågældendes indstilling til spørgsmålet.

Ved afgørelsen af, om anvendelse af telekommunikation er hensigtsmæssig, må der dernæst foretages en konkret afvejning mellem fordelene herved over for ulempen ved, at den pågældende ikke møder umiddelbart for retten. Har den pågældende langt til retten, vil det f.eks. tale for, at telekommunikation er hensigtsmæssig.

Indkaldelse til møde via telekommunikation med billede vil skulle ske efter den almindelige regel i retsplejelovens § 192.

Hvis den pågældende deltager via telekommunikation uden billede, kan den pågældende pålægges at være til rådighed for rettens etablering af telekommunikationen, eksempelvis ved at være klar til at blive ringet op af retten på et nærmere angivet telefonnummer.]

Til § 3

[Model A

Til nr. 1 (§ 116, stk. 3, 1. pkt.)

Det følger af § 116, stk. 3, 1. pkt., at skifteretten kan udnævne en eller flere likvidatorer. Bestemmelsen finder anvendelse, når Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse en erhvervsdrivende fond.

Det foreslås, at bestemmelsen affattes med følgende ordlyd: »Skifteretten udnævner en eller flere likvidatorer.«

Det foreslåede har til formål at sikre overensstemmelse mellem reglerne om tvangsopløsning i lov om erhvervsdrivende fonde og de tilsvarende regler i selskabsloven, jf. § 2, nr. 1, og bemærkninger dertil.

Det foreslåede vil medføre, at skifteretten skal udnævne en eller flere likvidatorer, når Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse en erhvervsdrivende fond. Der vil således ikke som efter gældende ret være adgang til at undlade at udnævne en likvidator.

Det foreslåede vil ikke ændre likvidators opgaver og pligter. Likvidator vil således fortsat på skifterettens vegne skulle varetage bobehandlingen med henblik på opløsning under respekt af de fondsretlige regler om likvidation, der ikke foreslås ændret.

Til nr. 2 (§ 117, stk. 6 og 7)

Efter § 117, stk. 5, kan skifteretten indkalde tidligere medlemmer af ledelsen og fondens hidtidige revisor til møde i skifteretten med henblik på indhentelse af oplysninger om fondens hidtidige virke i henhold til stk. 4. Bestemmelsen finder anvendelse, når der er truffet beslutning om, at en erhvervsdrivende fond skal tvangsopløses.

Det foreslås, at der efter stk. 5 indsættes et nyt *stk. 6*, hvorefter skifteretten kan bestemme, at tidligere medlemmer af ledelsen og fondens hidtidige revisor deltager i mødet ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis det findes hensigtsmæssigt. Den pågældende indkaldes til at møde et nærmere angivet sted, jf. retsplejelovens § 192.

Det foreslås endvidere, at der efter det foreslåede stk. 6 indsættes et nyt *stk. 7*, hvorefter skifteretten kan bestemme, at tidligere medlemmer af ledelsen og fondens hidtidige revisor deltager i mødet ved anvendelse af telekommunikation uden billede, hvis det vil være forbundet med uforholdsmæssige vanskeligheder at deltage i mødet ved anvendelse af telekommunikation med billede og deltagelse ved anvendelse af telekommunikation uden billede findes forsvarlig.

Det foreslåede vil medføre, at skifteretten vil kunne bestemme, at tidligere medlemmer af ledelsen og fondens hidtidige revisor deltager i mødet ved anvendelse af telekommunikation med billede, hvis det findes

hensigtsmæssigt. Den pågældende indkaldes til at møde et nærmere angivet sted, jf. retsplejelovens § 192.

Det foreslåede vil endvidere medføre, at skifteretten vil kunne bestemme, at tidligere medlemmer af ledelsen og fondens hidtidige revisor deltager i mødet ved anvendelse af telekommunikation uden billede, hvis det vil være forbundet med uforholdsmæssige vanskeligheder at deltage i mødet ved anvendelse af telekommunikation med billede og deltagelse ved anvendelse af telekommunikation uden billede findes forsvarlig.

Formålet med det foreslåede er at sikre, at der er overensstemmelse med de tilsvarende regler om tvangsopløsning af kapitalselskaber, jf. selskabslovens § 229, stk. 5-6.

Ved afgørelsen af, om den pågældende kan deltage i mødet i retten ved anvendelse af telekommunikation, bør retten således for det første lægge afgørende vægt på den pågældendes og en eventuel likvidators stilling til spørgsmålet.

Ved afgørelsen af, om det er hensigtsmæssigt, at den pågældende møder ved anvendelse af telekommunikation med billede, må der dernæst foretages en konkret afvejning mellem fordelene herved over for ulempen ved, at den pågældende ikke møder umiddelbart for retten. Har den pågældende langt til retten, taler det for, at telekommunikation er hensigtsmæssig. Hvis den pågældende forventes at afgive oplysninger, der har væsentlig betydning for sagen, taler det imod, at telekommunikation er hensigtsmæssig.

Ved afgørelsen af, om den pågældende kan møde ved anvendelse af telekommunikation uden billede (telefon), fordi fremmøde i retten eller anvendelse af telekommunikation med billede vil være forbundet med uforholdsmæssige vanskeligheder, må der tilsvarende ske en afvejning mellem disse vanskeligheder og den pågældendes betydning for sagen.

Den foreslåede betingelse for, at deltage i et møde telefonisk, er strengere end den foreslåede betingelse for at møde ved anvendelse af telekommunikation med billede. Der skal således væsentligt mere til, før telekommunikation uden billede (telefon) kan tillades.

Deltagelse i møder ved anvendelse af telekommunikation uden billede bør i det hele taget have undtagelsens karakter. Som eksempel på, hvornår anvendelse af telekommunikation uden billede kan være velbegrundet, kan

nævnes supplerende spørgsmål til et tidligere medlem af selskabets ledelse eller selskabets hidtidige revisor, som allerede har afgivet forklaring, men hvor der uforudset opstår behov for en afklaring af enkelte yderligere spørgsmål.

Også ved afgørelsen af, om anvendelse af telekommunikation uden billede er forsvarlig, vil den pågældendes betydning for sagen indgå som et væsentligt moment.

I tilfælde af, at mødet afholdes via telekommunikation med billede, skal den pågældende indkaldes efter den almindelige regel i retsplejelovens § 192. I tilfælde af, at den pågældende deltager via telekommunikation uden billede, kan den pågældende pålægges at være til rådighed for rettens etablering af telekommunikationen, eksempelvis ved at den pågældende er klar til at blive ringet op af retten på et nærmere angivet telefonnummer.]

[Model B

Til nr. 1 (§ 116, stk. 3, 1. pkt.)

Det følger af § 116, stk. 3, 1. pkt., at skifteretten kan udnævne en eller flere likvidatorer. Bestemmelsen finder anvendelse, når Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse en erhvervsdrivende fond.

Det foreslås, at bestemmelsen affattes med følgende ordlyd: »Skifteretten udnævner en eller flere likvidatorer.«

Det foreslåede har til formål at sikre overensstemmelse mellem reglerne om tvangsopløsning i lov om erhvervsdrivende fonde og de tilsvarende regler i selskabsloven, jf. § 2, nr. 1-4, og bemærkninger dertil.

Det foreslåede vil medføre, at skifteretten skal udnævne en likvidator, når Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse en erhvervsdrivende fond, medmindre der er grundlag for at undlade dette i medfør af det foreslåede § 116, stk. 3, 2. pkt., jf. § 3, nr. 2, og bemærkningerne dertil.

Det foreslåede vil ikke ændre likvidators opgaver og pligter. Likvidator vil således fortsat på skifterettens vegne skulle varetage bobehandlingen med henblik på opløsning under respekt af de fondsretlige regler om likvidation, der ikke foreslås ændret.

Til nr. 2 (§ 116, stk. 3, 2. pkt.)

Det foreslås, at der efter det foreslåede § 116, stk. 3, 1. pkt., indsættes et punktum, hvorefter skifteretten uanset det foreslåede 1. pkt. vil kunne undlade at udnævne en likvidator, hvis skifteretten indkalder tidligere medlemmer af fondens ledelse til et møde, jf. § 117, stk. 5, og det på grundlag af ledelsens forklaring på mødet og sagens øvrige omstændigheder må anses for ubetænkeligt at opløse fonden uden at udnævne en likvidator.

Det foreslåede vil medføre, at skifteretten i forbindelse med, at en erhvervsdrivende fond sendes til tvangsopløsning, kan undlade at udnævne en likvidator, hvis skifteretten indkalder ledelsen til et møde i skifteretten, og det på grundlag af ledelsens forklaring på mødet og sagens øvrige oplysninger må anses for ubetænkeligt at opløse fonden uden at udnævne en likvidator. Mødet vil som følge af henvisningen til det foreslåede § 117, stk. 5, kunne afholdes ved anvendelse af telekommunikation med eller uden billede, jf. bemærkninger til § 3, nr. 3, nedenfor.

Det foreslåede vil indebære, at hver enkelt skifteret fra sag til sag skal vurdere, om der er grundlag for at undlade at udnævne en likvidator.

Der vil være tale om en konkret vurdering, hvor skifteretten bl.a. kan lægge vægt på de oplysninger, som skifteretten modtager fra Erhvervsstyrelsen i forbindelse med, at en erhvervsdrivende fond oversendes til tvangsopløsning. Det er derfor ikke muligt udtømmende at opregne, hvilket momenter, der taler for, at der ikke skal udnævnes en likvidator.

Efter omstændighederne vil oplysninger om, at fonden har ikke uvæsentlig gæld til det offentlige, eller at der sket ledelsesskift kort før tvangsopløsningen, tale for, at der bør udnævnes en likvidator.

Det vil ligeledes efter omstændighederne kunne indikere, at det er betænkeligt at opløse en erhvervsdrivende fond uden at udnævne en likvidator, hvis der ikke foreligger oplysninger om fondens bogføring, eller hvis det ikke er muligt at indhente sådanne, idet manglende bogføring i sig selv kan begrunde konkurskarantæne.

Hvis Erhvervsstyrelsen i forbindelse med oversendelse af en erhvervsdrivende fond til tvangsopløsning oplyser, at fonden er en del af et kompleks af selskaber eller fonde, der er sendt til tvangsopløsning samtidig,

kan dette forhold også tale for, at det vil være betænkeligt at undlade at udnævne en likvidator.

I forhold til oplysninger afgivet til brug for skifterettens vurdering af, om der skal udnævnes en likvidator, bemærkes, at indgivelse af urigtig erklæring til en offentlig myndighed, herunder skifteretten, er strafbelagt efter straffelovens §§ 162 og 163.

Til nr. 3 (§ 117, stk. 6)

Efter § 117, stk. 5, kan skifteretten indkalde tidligere medlemmer af ledelsen og fondens hidtidige revisor til møde i skifteretten med henblik på indhentelse af oplysninger om fondens hidtidige virke i henhold til stk. 4. Bestemmelsen finder anvendelse, når der er truffet beslutning om, at en erhvervsdrivende fond skal tvangsopløses.

Det foreslås, at der efter § 117, stk. 5, indsættes et nyt stykke, hvorefter skifteretten kan bestemme, at tidligere medlemmer af ledelsen og fondens hidtidige revisor deltager i et møde efter stk. 5 eller det foreslåede § 116, stk. 3, 2. pkt., jf. § 3, nr. 2, og bemærkningerne dertil, ved anvendelse af telekommunikation med eller uden billede, hvis dette findes hensigtsmæssigt.

Det foreslåede vil medføre, at skifteretten vil kunne bestemme, at tidligere medlemmer af den erhvervsdrivende fonds ledelse og fondens hidtidige revisor ved anvendelse af telekommunikation med eller uden billede, deltager i et møde efter stk. 5 med henblik på indhentelse af oplysninger efter stk. 4, som måtte være nødvendige for skifterettens, herunder en eventuelt udnævnt likvidators, vurdering af bestående og fremtidige krav, hvis dette findes hensigtsmæssigt. I koncerner vil det foreslåede desuden medføre, at skifteretten kan bestemme, at ledelsen i datterselskaber, der måtte være forpligtet til at bistå skifteretten efter § 117, stk. 4, 4. pkt., hvor den erhvervsdrivende fond som modervirksomhed oversendes til tvangsopløsning, kan deltage i et møde efter stk. 4 ved anvendelse af telekommunikation med eller uden billede.

Formålet med det foreslåede er at sikre overensstemmelse med den foreslåede ændring af de tilsvarende regler om tvangsopløsning af kapitalselskaber, jf. § 2, nr. 3.

Efter det foreslåede vil det være overladt til skifteretten at vurdere, om det er hensigtsmæssigt at anvende telekommunikation med eller uden billede.

Ved afgørelsen af, om den pågældende kan deltage i mødet i retten ved anvendelse af telekommunikation med eller uden billede, bør retten for det første lægge afgørende vægt på den pågældende og en eventuel likvidators indstilling til spørgsmålet.

Ved afgørelsen af, om anvendelse af telekommunikation er hensigtsmæssig, må der dernæst foretages en konkret afvejning mellem fordelene herved over for ulempen ved, at den pågældende ikke møder umiddelbart for retten. Har den pågældende langt til retten, taler det f.eks. for, at telekommunikation er hensigtsmæssig.

Indkaldelse til møde via telekommunikation med billede vil skulle ske efter den almindelige regel i retsplejelovens § 192.

Hvis den pågældende deltager via telekommunikation uden billede, kan den pågældende pålægges at være til rådighed for rettens etablering af telekommunikationen, eksempelvis ved at være klar til at blive ringet op af retten på et nærmere angivet telefonnummer.]

Til § 4

Det foreslås *stk. 1*, at loven træder i kraft den [...].

Det foreslås i *stk. 2*, at lovforslagets §§ 2 og 3 ikke finder anvendelse for selskaber og erhvervsdrivende fonde, som Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at opløse før lovens ikrafttræden. I disse sager finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Det foreslåede vil indebære, at de hidtil gældende regler vil finde anvendelse i forbindelse med tvangsopløsning af selskaber og erhvervsdrivende fonde, som Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at opløse før lovens ikrafttræden.

Til § 5

Bestemmelsen angår lovens territoriale gyldighed.

Det foreslås i *stk. 1*, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.

Det foreslås i *stk.* 2, at lovens § 1 ved kongelig anordning skal kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer som de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Det foreslås i *stk.* 3, at lovens §§ 2 og 3 ved kongelig anordning skal kunne sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Lovens §§ 2 og 3 skal ikke kunne sættes i kraft for Færøerne, da selskabsloven og lov om erhvervsdrivende fonde ikke indeholder anordningshjemmel.